

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta filozofická

Bakalářská práce

**Elektronické informační zdroje z oblasti filozofie
dostupné v České republice
Veronika Štejrová**

Plzeň 2012

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta filozofická

Katedra filozofie

Studijní program Humanitní studia

Studijní obor Humanistika

Bakalářská práce

Elektronické informační zdroje z oboru filozofie

dostupné v České republice

Veronika Štejrová

Vedoucí práce:

Mgr. Miluše Mírková

Katedra filozofie

Fakulta filozofická Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2012

Prohlašuji, že jsem práci zpracovala samostatně a použila jen uvedených pramenů a literatury.

Plzeň, duben 2012

.....

Děkuji Mgr. Miluši Mírkové za hodnotné rady, odborné vedení a pomoc při zpracovávání mé bakalářské práce.

OBSAH

1 ÚVOD	6
2 FILOZOFIE.....	8
2.1 Definice filozofie.....	8
2.2 Rozdělení filozofie.....	9
3 TYPOLOGIE ELEKTRONICKÝCH INFORMAČNÍCH ZDROJŮ	11
4 RELEVANCE ELEKTRONICKÝCH ZDROJŮ.....	15
5 FORMÁLNÍ A OBSAHOVÁ KRITÉRIA PRO VÝBĚR ELEKTRONICKÝCH INFORMAČNÍCH ZDROJŮ	17
5.1 Obsahová kritéria	17
5.2 Formální kritéria	17
6 DOSTUPNÉ ELEKTRONICKÉ INFORMAČNÍ ZDROJE ..	20
6.1 Databáze	20
6.1.1 Plnotextové databáze	21
6.1.2 Bibliografické databáze.....	32
6.2 Digitální knihovny	37
6.3 Portály.....	42
6.4 Ostatní.....	45
7 KOMPARACE VYBRANÝCH ELEKTRONICKÝCH INFORMAČNÍCH ZDROJŮ.....	52
7.1 Databáze	52
7.2 Digitální knihovny	54
7.3 Portály.....	55
7.4 Ostatní.....	56
8 ZÁVĚR.....	58
9 RESUME.....	59
10 POUŽITÁ LITERATURA	60

1 ÚVOD

Zadání uvedené bakalářské práce zní: Elektronické informační zdroje z oboru filozofie dostupné v České republice – jejich kategorizace, charakteristika a porovnání.

Tištěných knih v oboru filozofie, nejen jako vědy, ale celkově i životního stylu a přesvědčení bylo vytištěno již mnoho. Přestože knihy byly po léta primárním lidským zdrojem nových informací, od 50. let minulého století s nastoupením nového fenoménu zvaného internet, se jejich využití posouvá do pozadí a celosvětová internetová síť zaujímá místo hlavního pomocníka při získávání dat. Za dobu mého studia na Filozofické fakultě Západočeské univerzity v Plzni jsem z velké části využívala elektronické zdroje jako pomoc při zpracovávání zadaných prací a úkolů. Ovšem ne každý elektronický zdroj je použitelný a relevantní. Proto, abych obzory rozšířila nejen sobě, ale případně i dalším studentům, bude bakalářská práce reflektovat nejen obecné informace o elektronických informačních zdrojích. Při zpracovávání práce se zaměřím hlavně na sekundární elektronické zdroje, které mohou být použitelné pro další generace studentů filozofických fakult.

Cílem bakalářské práce je zmapovat oblast dostupných elektronických informačních zdrojů ve zvoleném oboru, a to jak zdroje volně dostupné, tak i zpoplatněné. Bude se jednat převážně o zdroje, které podávají informace o primárních datech, jako jsou například databáze, rozcestníky atd. Jelikož elektronických informačních zdrojů je velké množství, zaměřila jsem se pouze na okruh zdrojů dostupných v České republice s ohledem na potřeby studentů filozofie. V závěru práce budou shrnuty a vyhodnoceny všechny získané poznatky o elektronických informačních zdrojích.

Celý text je rozdělen do šesti základních kapitol. První kapitolou je úvod, vlastnímu textu práce se tedy věnuje až kapitola druhá, reflektující obor filozofie. Proto, aby s tématem mohlo být nadále pracováno, je třeba si uvést základní informace a vytyčit meze, které by měly elektronické zdroje využité v této práci limitovat. Jelikož je filozofie velmi obsáhlé téma, soustředila jsem se převážně na základní informace ohledně námětu, jakými jsou například definice tohoto termínu a místo vzniku filozofie. V druhé části kapitoly je pak filozofie rozdělena podle primárních specifik, například teoretická a praktická filozofie, která by studentům měli pomoci při vyhledávání informací.

Třetí kapitola je zaměřena na typologii elektronických informačních zdrojů. Zahrnula jsem ji z důvodu, aby měl student možnost zjistit, které zdroje jsou dostupné a které tedy může ve své práci následně využít.

Čtvrtá kapitola obsahuje informace o tom, jak jsou elektronické informační zdroje definovány. Zaměřila jsem se také na dostupnost elektronických zdrojů a možnost jejich využití v praxi. Zde bude zohledněn aspekt relevance, což v překladu znamená, zda je zdroj, díky svému důvěryhodnému, případně nedůvěryhodnému obsahu, možné využít do odborné práce či nikoliv.

Pátá kapitola odráží výběrová kritéria využitá při výběru elektronických zdrojů. Bude zde uvedena primárně typologie elektronických informačních zdrojů a dále pak obsahová a formální kritéria, dle kterých jsou zdroje do práce vybírány. Mezi ně patří například jazyk EIZ, geografické pokrytí atd.

Stěžejní částí celého textu je kapitola šestá. Ta představuje nejrozsáhlejší útvar, členěný do několika podkapitol, poskytujících informace o vybraných dostupných elektronických informačních zdrojích. Těmi jsou například plnotextové a bibliografické databáze, digitální knihovny nebo internetové portály. Každý zdroj bude charakterizován dle kritérií uvedených v páté kapitole.

Poslední část je věnována komparaci. Zde budou analyzovány všechny vybrané elektronické informační zdroje a pomocí tabulek poukáží na to, které zdroje jsou pro další práci nejužitečnější a nejlépe vybavené.

2 FILOZOFIE

Tato kapitola bakalářské práce bude zasvěcena jednomu ze základních kamenů celého textu, a tím je pojem filozofie. Bylo by nemyslitelné popsat vše, co se filozofie týče, proto jsem se přiklonila k charakteristice primárních pilířů, o které se obor opírá. Stejně jako jsem se zaměřila na potřeby studentů při studování uvedeného tématu. Obecně kapitola pojednává o samotné definici filozofie, dále pak o vymezení jejího obsahu, tj. základní rozdělení filozofických období. V závěru kapitoly budou uvedeny příklady filozofických oblastí s příslušným popisem. Nakonec budou vybrány takové oblasti, které jsou schopny nejlépe vystihnout podstatu filozofie pro začínající studenty tohoto oboru.

2.1 Definice filozofie

Správně definovat pojem filozofie je ve své podstatě velmi obtížné. Co ale tento výraz znamená, co si pod ním představit? Se správnou odpovědí se často nesetkáváme. Je tomu tak proto, že filozofie není pojem, který by měl jednoznačné vyjádření, vysvětlení.

Například Karl Jaspers ve své knize o filozofii hovoří takto: „*Co je filozofie a k čemu slouží, se chápe různě. Lidé od ní očekávají neobyčejné sdělení nebo jí lhostejně opomíjejí jako bezpředmětné myšlení. Dívají se na ní s bázní jako na významné úsilí neobyčejných lidí nebo ji pohrdají jako neobyčejným hloubáním snilků. Pokládají ji za věc, která se dotýká každého, a proto by měla být v podstatě prostá a srozumitelná, nebo ji pokládají za obtížnou, že je beznadějně se jí zabývat. To, s čím se setkáváme pod jménem filozofie, skutečně dává příklady pro tak rozdílné soudy.*“¹ Z toho vyplývá, že přesně etymologicky určit pojem filozofie může být velmi obtížné.

Termín filozofie je seskupením dvou slov pocházejících z řečtiny. Tím prvním slovem je *filein*, které je překládáno jako „milovat“. Druhé slovo je *sofia*. To má významů několik, a to od vědění až k poznání. Nejčastěji je ale udáván překlad „moudrost“. Výraz filozofie lze tedy volně přeložit jako: „láska k moudrosti“².

---

¹ ANZENBACHER, Arno. *Úvod do filozofie*. 2. vyd. Praha: Stát. pedagog. nakl., 1991, 304 s. ISBN 80-042-6038-1.

² *Lemur: Filozofický portál Masarykovy Univerzity* [online]. Brno: Masarykova Univerzita, 2012 [cit. 2012-04-23]. Dostupné z: <http://lemur.mu/univerzita/studium/405-ma-filozofie-budoucnost>

Filozofie není komplexní ucelená soustava, ale shromažďuje v sobě další řadu tzv. podoborů, které mají svá vlastní témata, a která řeší vlastní problémy a dosahují svých stanovených cílů.³

2.2 Rozdělení filozofie⁴

Tradiční filozofie, tedy taková, která se vyučuje na filozofických fakultách, se ve svém základu dělí na tři základní kategorie. Těmi jsou:

- Metafyzika – tj. primární pojem, který se snaží filozofii vysvětlit. Kompendium – elektronická učebnice ZČU se k tomuto tématu vyjadřuje takto: „*Metafyziku lze vymezit jako nauku, která se pokouší vymezit nejobecnější a nejzákladnější znaky skutečnosti. Výraz metafyzika v řečtině znamenal „věci, které jsou za fyzikou“ ... „Snaží se tedy vysvětlit věci nikoli jako fyzikální tělesa, ale jako jsoucna, jako cosi, co existuje.“*⁵
- Logika – tj. nejen správné logické uvažování, ale patří sem například i argumentace na zažitou situaci nebo i samotné myšlení. Logika se do našeho života promítá každým dnem.
- Etika – tj. reflexe lidského chování a jednání. Je to uvedení svých myšlenek do praxe. Lidský mozek má zakořeněny jisté mravní představy a zásady, podle kterých se buď chová, tedy užívá etiku v praxi, nebo je neakceptuje, tudíž jsou jeho etické zásady porušeny. I k tématu etiky se zabývá Kompendium, přesněji: „*Etika je filozofické zkoumání morálky. Morálku lze chápat jako proměnlivý, historicky i kulturně podmíněný souhrn hodnotících soudů, zvyků, názorů, ideálů, hodnot, pravidel, norem, jimiž se lidé řídí v praktickém životě.*“⁶

Mimo základní dělení se filozofie ještě rozčleňuje podle dalších specifických faktorů.

---

³ ŠPELDA, Daniel. *Filozofie 1: KFI/FIHB* [online učebnice]. [cit. 17.4.2012].

Dostupné z: https://www.esf.kfi.zcu.cz/kompendium/?course=kfi_fi1hb&page=00000002

⁴ TOMEČEK, Slavoj a Bořivoj VLČEK. *Základy psychologie a filosofie*. [online]. 2007, s. 129 [cit. 2012-04-17]. Dostupné z: <http://distancne.obaka-orlova.cz/PDF/ZPF.pdf>

⁵ HEIDEGGER, Martin. *Co je metafyzika?* [online]. Praha, 1993 [cit. 2012-04-24].

Dostupné z: etfuk.sweb.cz/Heidegge.pdf

⁶ ŠPELDA, Daniel. *Filozofie 1: KFI/FIHB* [online učebnice]. [cit. 17.4.2012].

Dostupné z: https://www.esf.kfi.zcu.cz/kompendium/?course=kfi_fi1hb&page=00000002

Patří sem:

- Teoretická filozofie – to jsou takové oblasti, které je možné postřehnout pouze v rovině spekulativních názorů. Mezi tyto disciplíny patří například teorie poznání, filozofie vědy nebo filozofie jazyka.
- Praktická filozofie – tj. takové vědní sféry, které lze do lidského života začlenit a pozorovat působení na člověka v praxi. Sem lze zařadit například estetika (věda o umění, kráse, atd.) nebo již zmíněnou etiku.
- Hraniční disciplíny – tj. taková odvětví, která nelze přesně zařadit ani do teoretické ani do praktické roviny filozofie. Do této kategorie můžeme zahrnout dějiny filozofie, filozofii náboženství, filozofii práva atd.

Studium filozofie je velmi náročné. Studenti by měli pravidelně číst doporučené knihy a texty určené tomuto oboru. Ale kde všechny ty knihy a spisy neustále získávat? To je právě ta otázka, díky které jsem se rozhodla zpracovat svou bakalářskou práci, a to převážně jako výpis důležitých zdrojů, které poskytují filozofické informace. Filozofové mají na jednu jedinou věc zpravidla rozdílný názor, a proto je důležité vyhledávat informace vždy v závislosti na několika různých představitelích. Pokud si má student všechny poznatky, ideje a základní teze utřídit a přiřadit k správnému autorovi, musí zmapovat co nejvíce informačních pramenů, aby dosáhl nejvíce pravděpodobného výsledku. Z toho důvodu jsem zpracovala tuto bakalářskou práci, s postupem k získání potřebných dat, který může do budoucna sloužit jako návod pro budoucí studenty filozofické fakulty.

3 TYPOLOGIE ELEKTRONICKÝCH INFORMAČNÍCH ZDROJŮ

V této kapitole bude uvedena typologie, neboli dělení elektronických informačních zdrojů. Abychom mohli s termínem dále pracovat, je nutné ho náležitě představit. V souladu s Českou terminologickou databází knihovnictví a informační vědy (TDKIV) je elektronický informační zdroj neboli EIZ, definován jako: „*Informační zdroj, který je uchováván v elektronické podobě a je dostupný a v prostředí počítačových sítí nebo prostřednictvím jiných technologií distribuce digitálních dat (např. na discích CD – ROM nebo DVD). V bibliografickém popisu elektronických zdrojů se používá tohoto termínu pro obecné označení druhu dokumentu.*“⁷

Podle druhu

- *Databáze*

Bibliografické – takové databáze, které zpřístupňují neúplné texty, abstrakty prací, části článků atd.

Faktografické – tj. takové databáze, které obsahují hlavně fakta, data, čísla nebo grafy

Plnotextové – tj. takové databáze, které umožňují svým uživatelům přístup k plným textům knih, časopisů popřípadě odborných prací, které jsou se souhlasem autora uveřejněny na internetové síti.

- *Digitální knihovny*

Digitální knihovny nabízejí pomocí internetu přímý přístup k digitálním (existují pouze v digitální podobě) nebo digitalizovaným dokumentům (jejich papírová nebo jiná tradiční předloha byla převedena do digitální podoby).⁸

- *Elektronické knihy*

Pojem E-Book neboli elektronická kniha, či jinak digitální kniha se zpravidla využívá pro označení původně tištěné knihy, která byla převedena do digitální formy nebo již byla jako elektronická kniha automaticky vydána.

- *Elektronické časopisy*

---

⁷ CELBOVÁ, Ludmila. *Národní knihovna České republiky* [online]. [cit. 2012-04-17]. Dostupné z: http://www.nkp.cz/pages/page.php3?page=isbn_6.htm

⁸ *Knihovny.cz. : Portál o českých knihovnách* [online]. [cit. 2012-04-17]. Dostupné z: <http://www.knihovny.cz/digitalni-knihovny>

Elektronický časopis odpovídá, podobně jako u elektronických knih, tištěné formě časopisu, která byla převedena do elektronické podoby či vydána přímo a jen v elektronické formě.

- *Online katalogy*

Jedná se například o katalogy knihoven nebo například elektronických časopisů, které jsou dostupné na internetové síti

- *Internetové stránky*

Jsou volně dostupné zdroje, které ovšem mohou podléhat například bezplatné registraci

Podle oboru

- **Oborové**

Oborové elektronické zdroje se zaměřují pouze na jeden vědní obor. V tomto případě na filozofii.

- **Multioborové**

Multioborové elektronické zdroje jsou takové, které nám poskytují informace z celé škály různých vědních oborů.

Podle původnosti obsahu

- **Primární** – tj. takový elektronický zdroj, který se přímo zabývá danou problematikou nebo daným tématem. Jedná se například o filozofické knihy, encyklopedie nebo časopisy, publikované původním autorem.

- **Sekundární** - tj. ten elektronický zdroj, který zachycuje informace o primárním elektronickém zdroji. Do této kategorie patří například elektronický katalog, který odkazuje na původní filozofické texty nebo bibliografická databáze obsahující abstrakty prací starých filozofů.

- **Terciální** – takový zdroj informuje o existenci sekundárních pramenů. Jsou například databáze databází nebo bibliografie bibliografií.

Podle způsobu přístupu

- Online

Elektronické informační zdroje: „uložené pomocí digitální technologie a šířené prostřednictvím digitální sítě, např. v síti Internet = vzdálené elektronické zdroje (s dálkovým přístupem)“⁹

- Offline

Elektronické informační zdroje: „distribuované na fyzickém, přenosném nosiči (např. CD-ROM) a čitelné prostřednictvím počítače; mohou být následně zpřístupňovány v síti.“¹⁰

Podle přístupnosti

- Licencované

Licence je oprávnění k používání něčeho. V tomto případě k používání EIZ. Takové zdroje jsou zpravidla na internetu dostupné za poplatek. Licencované zdroje poskytují například knihovny. Podmínkou pro jejich využívání je registrace v dané knihovně.

Elektronické zdroje, které podléhají licenci, poskytují uživateli rychlé a snadné získání informací, které jsou zobrazovány formou plných textů či celých článků. Dále také umožňují tištění celých stránek, přeposílání informací na e-mail či uložení do paměti počítače.

Uživatel licencovaných zdrojů se musí řídit jistými pravidly. Tato pravidla ošetřují licenční podmínky, které jsou stanovené vydavatelem. Jsou stanovené zásady, mezi které patří například zákaz dalšího rozšiřování získaných informací pro jedince neregistrované v dané knihovně nebo důsledné uvádění údajů o autorství. Nesmí se informace či celé práce vydávat za vlastní.

---

⁹ CELBOVÁ, Ludmila. *Zpracování elektronických zdrojů s dálkovým přístupem*. [online]. 2002, s. 26 [cit. 2012-04-17]. Dostupné z: www.webarchiv.cz/files/dokumenty/.../El_zdroje-online_nk_lc.ppt

¹⁰ CELBOVÁ, Ludmila. *Zpracování elektronických zdrojů s dálkovým přístupem*. [online]. 2002, s. 26 [cit. 2012-04-17]. Dostupné z: www.webarchiv.cz/files/dokumenty/.../El_zdroje-online_nk_lc.ppt

- Volně dostupné EIZ

To jsou takové zdroje, které nepodléhají smluvním podmínkám a poplatkům. Jsou na internetu dostupné volně pro jakéhokoli uživatele. Mezi volně dostupné zdroje můžeme počítat například internetové vyhledávače jako je Google Books nebo Google Scholar, ale i některé digitální knihovny, které budou uvedeny v kapitole o dostupných elektronických zdrojích.

4 RELEVANCE ELEKTRONICKÝCH ZDROJŮ

Internetové zdroje jsou do značné míry důležitou součástí lidského vzdělávání a rozvoje. Jak ale rozpoznat, zda je námi vybraný zdroj relevantní a použitelný pro odbornou práci. I když jsou internetové zdroje dostupné v kteroukoli denní i noční hodinu, měly by procházet revizí.

K hlavním rizikům náleží například neaktualizované informace, neinformovanost nebo uvedená data, která nejsou podložena důvěryhodnými zdroji. Z toho důvodu je třeba mezi nalezenými zdroji umět rozlišit, jaké informace pocházejí od relevantního původce.

Touto obecnou potíží se zabývá Petr Boldiš. Na konferenci nesoucí název INFORUM, která se odehrála roku 2003, načrtl klasifikaci důvěryhodnosti údajů na webových stránkách a měřítko pro jejich verifikaci.

Podle relevance se zdroje dělí na:¹¹

- Autorizované informace (důvěryhodné, seriózní)

Taková data uvádí, odkud informace pochází a současně je zřetelný i důvod, proč je tato informace zveřejněna. Autorizované podklady lze mnohdy nalézt v oblasti univerzitního prostoru nebo ve státní správě. Tím, že je uveřejněn původ, víme, že jde o autorizovaný zdroj. Ať už se jedná jen o jméno, emailovou adresu nebo označení korporace, od které informace pochází.

- Neautorizované informace

Tento druh informací se na internetové síti vyskytuje nejčastěji. Jedná se o dvě potencionální variace. Tou první je převzetí nebo vypůjčení si článku nebo abstraktu z jiného internetového zdroje a vydávání jej za originální. Webové stránky nemají jasně uvedeno, odkud jsou data převzata a může se tak jednat o plagiát a tedy o porušení citační etiky. V druhém případě se jedná o data typu „hoax“ neboli „pověsti“. Zmíněný druh informací je distribuován převážně pomocí e-mailů nebo podvodných webových stránek, díky nimž jsou přenášeny například viry zahlcující počítačové komponenty, ovšem ve výsledku se jedná pouze o fámy.

---

¹¹ BOLDIŠ, Petr. *Jak oddělit zrna od plev: Ověřování informací v prostředí internetu*. [online]. 2003[cit. 2012-04-11]. Dostupné z: http://www.inforum.cz/archiv/inforum2003/prispevky/Boldis_Petr.pdf

- Matoucí a záměrně falešné informace

Co se týče tohoto druhu zpráv tedy „hoaxů“, jsou nazývány záměrnými a falešnými z toho důvodu, že jsou vytvářeny proto, aby člověka klamaly. Stránky mnohokrát vyhlíží relevantně, ovšem při bližším zjišťování je jejich padělání odhaleno. Zdroje nejsou opatřeny jménem autora ani odkazem na původní pramen. Online plocha je často dostupná

s texty, které nemusí nutně předkládat smyšlená sdělení, ale poskytují informace cíleně pozměněné. Internetové stránky bývají vybavené i důvěryhodnou doménou například.org, čímž jsou jedinci zmateni a domnívají se, že uvedená stránka je hodnověrná a nezřídka čerpají informace z pramenů, snažících se uživatele pouze zmýlit.

5 FORMÁLNÍ A OBSAHOVÁ KRITÉRIA PRO VÝBĚR ELEKTRONICKÝCH INFORMAČNÍCH ZDROJŮ

5.1 Obsahová kritéria

Obsahová kritéria se týkají hlavně informací, které jsou zahrnuty v elektronickém zdroji. Abychom mohli vytyčit kritéria, musíme vymežit obor, pro který budeme data sbírat. V tomto případě se jedná o obor filozofie.

▪ Filozofie

Termín filozofie byl již vysvětlen v druhé kapitole, proto se jím již nebudu zabývat. Filozofie jako obsahové kritérium, slouží především jako pilíř, dle kterého se budeme v databázích orientovat. V případě této práce jde převážně o vyhledání databází a dalších sekundárních pramenů, které přinášejí informace z tohoto oboru. S ohledem na filozofii jsem se při vyhledávání v elektronických zdrojích soustředila také na směry, kterými se filozofie zabývá. V abstraktových tabulkách jsou tak zmínky o etice, religionistice, politologii, teorii filozofie ale také zde nalezneme odkaz na Aristotelovy texty nebo abstrakty textů z Antického Řecka a Říma.

5.2 Formální kritéria

Formální kritéria vytyčují taková primární specifika, díky kterým bychom měli získat představu o tom, zda vyhledaný zdroj k práci využijeme či nikoliv. Stanovení daných měřítek je důležité hlavně proto, aby byl konečný výsledek postavený na těchto specifikách, kvalitní a využitelný pro další práci. Pro konečný výsledek je nutné určit parametry výběru. Kritéria, která jsme uvedli, jsou v první řadě dostupnost a stabilita přístupu zdroje. Další specifika, která slouží k lepší orientaci mezi danými zdroji, jsou pak například koneční uživatelé – tedy takový okruh lidí, pro které jsou právě tyto zdroje vybírány, a kteří by je mohli využít pro další práci. Dále pak úroveň odbornosti zdrojů neboli jaký stupeň odbornosti budeme využívat pro další postup, například vědecké elektronické informační zdroje či data vydávaná profesionály, kteří se věnují filozofickým tématům, oborové vymezení zdrojů čili filozofická oblast. A v neposlední řadě je uvedeno geografické vymezení. Takové ohraničení, které poskytuje místo, odkud zdroj pochází. My se budeme v práci zabývat zdroji dostupnými na území České republiky.

▪ **Koncové využití**

Z hlediska cílové skupiny se zaměříme na studenty filozofie na vysokých školách, kteří se potřebují seznámit se základními oborovými zdroji a mít jejich výčet na jednom určeném místě. Hlavním předpokladem cílové skupiny je elementárně se orientovat v internetovém vyhledávání a mít jasno o tom, co chceme a budeme hledat.

Cílová skupina bude mít možnost vyhledávat v množství internetových zdrojů. Abych předešla úplnému informačnímu zahlcení, budou v práci uváděny jen ty informace, které jsou využitelné k vypracování vědeckých a odborných prací.

▪ **Druhy využívaných elektronických zdrojů**

Typy zdrojů, které jsem ve své práci využívala, jsou rozděleny do několika skupin. Primárním vyhledávacím prvkem jsou filozofické databáze, popřípadě takové databáze, které jsou schopny potřebné filozofické informace vyhledat. Mimo jiné jsem také využívala digitální knihovny, internetové portály a v neposlední řadě ty zdroje, které jsem zařadila do sekce ostatní. Sem patří například internetové stránky, rozcestníky nebo diskusní skupiny.

▪ **Jazyk zdroje**

Ačkoliv se jedná o elektronické zdroje dostupné v ČR, práce se nezaměřuje primárně pouze na český jazyk, ale i na cizí jazyky. Zdroje mohou být uváděny v cizích jazycích, ale jejich dostupnost musí být na území ČR viz - geografické pokrytí.

▪ **Geografické pokrytí**

Zdroje by se elementárně měly vyskytovat a být uživatelům dostupné na území České republiky.

▪ **Tematický okruh**

Tematické pokrytí by se mělo primárně dotýkat tématu, pod kterým je tato práce prezentována, a tím je filozofie. Nejčastějším heslem pro vyhledávání a následné využití zdroje tedy bude „filozofie“.

- **Dostupnost vybraného zdroje**

Jelikož se jedná o elektronické informační zdroje, měl by být pramen dostupný online na internetových stránkách. Zdroj musí být přístupný v každou denní i noční hodinu. Mezi dostupné zdroje jsou zahrnuty i ty, které nutně vyžadují registraci nebo menší poplatek za to, že jsou využívány.

6 DOSTUPNÉ ELEKTRONICKÉ INFORMAČNÍ ZDROJE

6.1 Databáze

Databáze je: „systém sloužící k modelování objektů a vztahů reálného světa (včetně abstraktních nebo fiktivních) prostřednictvím digitálních dat uspořádaných tak, aby se s nimi dalo efektivně manipulovat, tj. rychle vyhledat, načíst do paměti a provádět s nimi potřebné operace - zobrazení, přidání nových nebo aktualizace stávajících údajů, matematické výpočty, uspořádání do pohledů a sestav apod. Základními prvky databáze jsou data a program pro práci s nimi. Datový obsah tvoří množina jednotně strukturovaných dat uložených v paměti počítače nebo na záznamovém médiu, jež jsou navzájem v určitém vztahu a tvoří určitý celek z hlediska obsažených informací; data jsou přístupná výhradně pomocí speciálního programového vybavení - systému řízení báze dat. Podle typu obsažených dat se rozlišují databáze textové (mezi nimi lze dále vyčlenit databáze plnotextové, bibliografické, referenční, faktografické), numerické, obrazové, multimediální. Podle způsobu práce uživatele s daty se rozlišují databáze umožňující zápis dat (např. firemní transakční systémy, modul katalogizace knihovnického systému) a databáze umožňující pouze vyhledávání a čtení dat (např. databáze v databázových centrech, OPAC, datové sklady). Někteří autoři používají termín databáze v zúženém významu pro označení pouze datového obsahu databáze (datová základna) nebo pouze programu pro práci s daty (systém řízení báze dat).¹²“

Databáze jsou placeným nebo volně přístupným zdrojem, kde jsou shromažďovány bibliografické nebo faktografické informace z celé škály oborů. Jsou pravidelně vytvářeny a doplňovány odborníky a profesionály, kteří mají s daným oborem zkušenosti a mohou se podílet na verifikaci jednotlivých informací. Databáze jsou pravidelně aktualizovány, aby nedošlo k mylným informacím, díky zastaralým datům. Umožňují manipulaci s poskytovanými zdroji – to znamená, že uživatel si může v online vyhledávači zadat několik atributů, podle kterých se mu budou zobrazovat takové informace, jež vyžaduje.

---

¹² KTD : Česká terminologická databáze knihovnictví a informační vědy (TDKIV) [online databáze]. Praha : Národní knihovna České republiky, 2003- [cit. 2012-04-12]. Dostupné z [www: http://aleph.nkp.cz/F/UU8MLMG54A7LP5JC6R4VPXN2VVI7BK8CH78HUMDSHHM4F1P5FD-05501?func=full-set-set&set_number=088260&set_entry=000010&format=999](http://aleph.nkp.cz/F/UU8MLMG54A7LP5JC6R4VPXN2VVI7BK8CH78HUMDSHHM4F1P5FD-05501?func=full-set-set&set_number=088260&set_entry=000010&format=999)

Předchůdci databází byly kartotéky, se kterými bylo možno manipulovat stejně jako u databází pomocí lidského faktoru, s nástupem počítačů byla lidem práce usnadněna díky automatizovanému systému. Kartotéka a databáze byla v mnoha ohledech notně podobná. Základním impulzem pro přechod od kartoték k databázím byl vývoj a následné rozšíření používání počítačů. V 21. století se tak díky rozvoji technologií setkáváme s databázemi, které oplývají mnoha výhodami oproti dřívějším předchůdcům. Výhodou databází je v první řadě veřejné zpřístupnění pomocí internetu, tudíž se uživatel dostane k informaci v jakoukoli denní i noční hodinu. Největší výhodou jsou možnosti vyhledávání, které databáze v důsledku automatizace poskytují – rychlost, variabilita vyhledávání, přesnost apod.

6.1.1 Plnotextové databáze

Plnotextovou databází se rozumí: „*textová databáze, jejíž datovou základnu tvoří plné texty dokumentů. Obvykle se jako plnotextová označuje databáze umožňující plnotextové vyhledávání podle textových řetězců za pomoci invertovaného souboru*“¹³

Plnotextové databáze jsou mezi studenty velmi oblíbené. Prioritou je hlavně dostupnost plných textů studijních materiálů, díky kterým se nejen ušetří čas, ale získáme možnost přístupu k textům, které už jako tiskoviny vůbec neexistují. Mám na mysli hlavně práce starých filozofů, které jsou považovány za unikátní, a proto jsou převáděny do digitální podoby, aby se zabránilo zničení prací při styku s člověkem.

V následujících tabulkách budou uvedeny základní filozofické plnotextové databáze. Každá tabulka je opatřena základním popisem a následným rozbořem, aby při další práci s touto bakalářskou prací mohli studenti získat základní informace o databázích, které při jejich dalším studium budou moci využít.

Fulltextová databáze Archive of Celtic Latin Literature se zaměřuje na filozofická a historická témata. Pro své uživatele je vedena jako zdroj podléhající licenci. Producentem této anglicky komunikující databáze je Royal Irish Academy.

Název	ARCHIVE OF CELTIC-LATIN LITERATURE
Internetový	www.brepols.net

¹³ KTD : Česká terminologická databáze knihovnictví a informační vědy (TDKIV) [online databáze]. Praha : Národní knihovna České republiky, 2003- [cit. 2012-04-12]. Dostupné z [www: http://aleph.nkp.cz/F/UU8MLMG54A7LP5JC6R4VPXN2VVVI7BK8CH78HUMDSHHM4F1P5FD-10160?func=find-acc&acc_sequence=000018329](http://aleph.nkp.cz/F/UU8MLMG54A7LP5JC6R4VPXN2VVVI7BK8CH78HUMDSHHM4F1P5FD-10160?func=find-acc&acc_sequence=000018329)

odkaz	
Jazyk zdroje	Anglický jazyk
Druh zdroje	Plnotextová databáze
Členění podle oboru	Filozofie, historie
Přístupnost zdroje	Licencovaný zdroj
Popis EIZ	„Důležitý zdroj pro filology a historiky obsahuje latinské texty - na 450 děl - od více jak 100 významných raně středověkých (400-1200) filozofů z území Keltů (Svatý Patrick, Augustinus Hibernicus, Columbanus, Sedulius Scottus, John Scottus Eriugena, Peter Abelard), životy asi stovky svatých, teologické a liturgické spisy atd.“ ¹⁴
Producent EIZ	Royal Irish Academy, Brepols Publisher

Tato plnotextová databáze se soustředí na zpřístupnění filozofických textů. Přesněji na texty samotného Aristotela, které jsou v angličtině. Samotná knihovna pochází z „dílny“ firmy Brepols.

Název	ARISTOTELES LATINUS DATABASE
Internetový odkaz	www.brepols.net
Jazyk zdroje	Anglický jazyk
Druh zdroje	Plnotextová databáze
Členění podle oboru	Filozofie – Aristotelovy texty
Přístupnost zdroje	Volně dostupný zdroj
Popis EIZ	„Tato databáze obsahuje především ty texty, které byly kriticky upraveny v tištěné formě. Následně byly převedeny do digitalizované podoby. Jedná se hlavně o spisy Aristotelovy.“ ¹⁵

¹⁴ *Albertina icome Praha s.r.o.* [online] Praha: Albertina icome Praha. [cit. 2012-04-17]. Dostupné z: <http://www.aip.cz/produkt.php?produkt=366>

¹⁵ *Brepols Publishers* [online]. Belgie: Brepols Publishers 2010 [cit. 2012-04-17]. Dostupné z: <http://www.brepols.net/pages/browsebyseries.aspx?treeseries=ALD-O>

Producent EIZ	Brepols Publishers
---------------	--------------------

Databáze Brepolis Latin Complete uživatelům nabízí plné texty z oblasti filozofie a náboženství. Vícejazyčný zdroj pocházející z produkce Brepolis Publishers je zdrojem licencovaným.

Název	BREPOLIS LATIN COMPLETE
Internetový odkaz	http://www.brepolis.net/
Jazyk zdroje	Vícejazyčný
Druh zdroje	Plnotextová databáze
Členění podle oboru	Filozofie, teologie
Přístupnost zdroje	Licencovaný zdroj
Popis EIZ	„Brepolis Latine Complete je plnotextovou databází zpřístupňující informace ohledně filozofie a teologie.“ ¹⁶
Producent EIZ	Brepolis Publishers

Cambridge Journal Online je plnotextovou databází produkovanou Cambridge University Press. Jedná se o multioborový zdroj, který je dostupný v anglickém jazyce. Můžeme se zde setkat s plnými texty časopisů, z oblasti sociálních věd nebo filozofie. Licencovaný zdroj je průběžně aktualizovaný.

Název	CAMBRIDGE JOURNALS ONLINE
Internetový odkaz	http://journals.cambridge.org
Jazyk zdroje	Anglický jazyk
Druh zdroje	Plnotextová databáze
Členění podle oboru	Multioborový zdroj
Přístupnost	Licencovaný zdroj

¹⁶ *Portál elektronických zdrojů Univerzity Karlovy* [online]. Praha: Karlova Univerzita [cit. 2012-04-17]. Dostupné z: <http://pez.cuni.cz/prehled/zdroj.php?id=409&lang=cs>

zdroje	
Aktualizace	Průběžně
Popis EIZ	„Popisuje časopisy nakladatelství z oblasti sociálních věd, filozofie, politiky, mezinárodních vztahů atd.“ ¹⁷
Producent EIZ	Cambridge University Press

Plnotextová databáze Digital Karl Barth Library registruje texty převážně z oblasti náboženství a filozofie. Tento licencovaný zdroj je aktualizovaný každé 3 měsíce. Dostupným dorozumívacím jazykem se stává primárně angličtina, jako sekundární jazyk je uvedena němčina. Producentem plnotextové databáze je Alexander Street Press.

Název	DIGITAL KARL BARTH LIBRARY
Internetový odkaz	http://alexanderstreet.com/products/digital-karl-barth-library
Jazyk zdroje	Anglický jazyk, Německý jazyk
Druh zdroje	Plnotextová databáze
Členění podle oboru	Filozofie, náboženství
Přístupnost zdroje	Licencovaný zdroj
Popis EIZ	„Digitální knihovna Karla Bartha zpřístupňuje plný text celého díla tohoto významného evangelického teologa 20. století. Na tvorbě databáze spolupracují: Theologischer Verlag Zürich, Princenton Theological Seminary, producentem db je Alexander Street Press. Základ db tvoří tzv. Gesamtausgabe (úplné vydání díla, tj. původně 40 svazků kázání, korespondence, přednášek, biblických komentářů, akademické tvorby a dalších spisů) a 14ti svazková Církevní dogmatika (Kirchliche Dogmatik).“ ¹⁸
Aktualizace	Čtvrtletně

¹⁷ Portál elektronických zdrojů Univerzity Karlovy [online]. Praha: Karlova Univerzita [cit. 2012-04-17]. Dostupné z: pez.cuni.cz/prehled/zdroj.php?id=22&lang=cs

¹⁸ Portál elektronických zdrojů Univerzity Karlovy [online]. Praha: Karlova Univerzita [cit. 2012-04-17]. Dostupné z: <http://bi.cuni.cz/prehled/zdroj.php?lang=cs&id=272>

Producent EIZ	Alexander Street Press
---------------	------------------------

Directory of open Access Journal neboli DOAJ je plnotextovou databází. V jejím fondu nalezneme volně dostupné texty blížící se počtem k deseti tisícům. Anglicky tvořený zdroj poskytuje informace například z historie, filozofie, politologie, atd.

Název	DIRECTORY OF OPEN ACCES JOURNALS (DOAJ)
Internetový odkaz	www.doaj.org
Jazyk zdroje	Anglický jazyk
Druh zdroje	Plnotextová databáze
Členění podle oboru	Multioborový zdroj
Přístupnost zdroje	Volně dostupný zdroj
Popis EIZ	Volně dostupná databáze zohledňující všeoborový záběr. Můžeme zde nalézt například historii, filozofii nebo sociální vědy. ¹⁹

Databáze EBSCO je kombinací plnotextové a bibliografické databáze. Lze zde nalézt jak plné texty časopisů, tak bibliografické záznamy a abstrakty například vědeckých prací či odborných článků. Jedná se o multioborový zdroj zaměřující se na historii, filozofii, ekonomiku atd. Databáze EBSCO je licencovaným zdrojem, který je administrátory denně aktualizován. Komunikační jazyk představuje angličtina.

Název	EBSCO
Internetový odkaz	http://www.ebsco.com/ http://www2.ebsco.com/cs-cz/Pages/index.aspx
Jazyk zdroje	Anglický jazyk
Druh zdroje	Bibliografická databáze; Plnotextová databáze
Členění podle oboru	Multioborový zdroj

¹⁹ *Directory of Open Acces Journals* [online]. [cit. 2012-04-17]. Dostupné z: <http://www.doaj.org/doi?func=findJournals&hybrid=&query=czech+republic>

Přístupnost zdroje	Licencovaný zdroj
Aktualizace zdroje	Denně
Popis EIZ	„EBSCO umožňuje prostřednictvím EBSCOhost online přístup k 10 databázím obsahujícím více než 3 300 titulů odborných časopisů, novin a zpráv informačních agentur a přes 1300 publikací příručkového charakteru s plnými texty z oblasti humanitních a společenských věd a lékařství.“ ²⁰
Retrospektiva	bibliografické záznamy od r. 1984, plné texty od r. 1990
Producent EIZ	EBSCO Publishing
Odkaz na návod k vyhledávání v databázi	http://ineb.nkp.cz/cz/databaze/jak-vyhledavat.html

Databáze JSTOR je významnou plnotextovou databází, zpřístupňující informace z vědeckých časopisů. Představuje souhrn informací z humanitních oborů, mezi nimiž se objevuje i filozofie. Jedná se o licencovaný zdroj, v němž jsou všechna data průběžně aktualizována a získávána v anglickém jazyce.

Název	JSTOR
Internetový odkaz	www.jstor.org
Jazyk zdroje	Anglický jazyk
Druh zdroje	Plnotextová databáze
Členění podle oboru	Multioborový zdroj
Přístupnost zdroje	Licencovaný zdroj
Aktualizace	Průběžná
Popis EIZ	„JSTOR (Journal Storage) představuje špičkovou on-line databázi digitalizovaných plných textů z vědeckých časopisů z humanitní oblasti

²⁰ *Portál elektronických informačních zdrojů* [online]. Brno: Masarykova Univerzita [cit. 2012-04-17]. Dostupné z: <http://ezdroje.muni.cz/prehled/zdroj.php?id=22&lang=cs>

	(antropologie, ekologie, ekonomika, filosofie, finance, historie, literatura, matematika, politické vědy, sociologie, muzikologie, filmová věda, statistika, vzdělávání a další). Každý časopis je plně digitalizován od prvního čísla prvního ročníku (sahajícího mnohdy hluboko do minulého století) až po pohyblivou hranici současnosti. ²¹
Retrospektiva	3 – 5 let
Producent EIZ	JSTOR
Odkaz na návod k vyhledávání v databázi	http://www.econlib.cz/letaky/jstor.pdf

Databáze Luthers Werke je zaměřena na zpřístupnění plných textů prací Martina Luthera. Práce jsou dostupné v anglickém jazyce, stejně jako celá databáze, ale s možností přejít do jazyka německého. Databáze poskytuje bezplatnou zkušební verzi, která následně přechází v licencovaný zdroj. Práce jsou dostupné s retrospektivou 1501 – 1546.

Název	LUTHERS WERKE
Internetový odkaz	luthers.chadwyck.com
Jazyk zdroje	Anglický jazyk
Druh zdroje	Plnotextová databáze
Členění podle oboru	Díla Martina Luthera
Přístupnost zdroje	Licencovaný zdroj; bezplatná zkušební verze
Popis EIZ	„Luthers Werke je pozvání za Martinem Lutherem (1483-1546) jako za centrální postavou, která stála při rozvoji kultury, renesance a humanismu v Evropě. Produkt nabízí kompletní Weimarské vydání jeho prací (poprvé publikováno v roce 1883 ve 117 svazcích)

²¹ *Portál elektronických informačních zdrojů* [online]. Brno: Masarykova Univerzita [cit. 2012-04-17]. Dostupné z: ezdroje.muni.cz/prehled/zdroj.php?id=34&lang=cs

	a je důležitým informačním zdrojem jak pro studenty a vědce v oblasti německé literatury, tak pro teology, historiky a filozofy. ²²
Retrospektiva	1501 – 1546
Producent EIZ	Chadwyck – Healey

Plnotextová databáze Oxford Scholarship online je databází s anglickým rozhraním. Informace z filozofie, náboženství a politologie můžeme získávat po zaregistrování do systému. Jedná se o licencovaný zdroj pocházející od producenta Oxford University Press.

Název	OXFORD SCHOLARSHIP ONLINE
Internetový odkaz	http://www.oxfordscholarship.com
Jazyk zdroje	Anglický jazyk
Druh zdroje	Plnotextová databáze
Členění podle oboru	Filozofie, náboženství, politologie
Přístupnost zdroje	Licencovaný zdroj
Popis EIZ	„Oxford Scholarship online obsahuje asi 2300 plných textů knih mnoha vědních oborů, mezi nimiž se objevuje i např. filozofie, vydávaných na Oxford University press.“ ²³
Producent EIZ	Oxford University Press

Databáze Periodical Archive Online je multioborová licencovaná databáze, díky které můžeme získat informace z oblasti lingvistiky, společenských věd, ale hlavně z filozofie. V anglickém jazyce jsou dostupné plné texty s retrospektivou od počátku 19. století.

Název	PERIODICAL ARCHIVE ONLINE
Internetový odkaz	http://pao.chadwyck.co.uk/marketing.do

²² *Albertina icome Praha s.r.o.* [online]. [cit. 2012-04-17]. Dostupné z: <http://www.aip.cz/produkt.php?produkt=1341>

²³ *Portál elektronických informačních zdrojů UP* [online]. Olomouc: Univerzita Palackého, 27.12.2008 [cit. 2012-04-18]. Dostupné z: <http://ezdroje.upol.cz/ezdroje/zdroj.php?lang=cs&id=41&obor=2>

odkaz	
Jazyk zdroje	Anglický jazyk
Druh zdroje	Plnotextová databáze
Členění podle oboru	Multioborový zdroj
Přístupnost zdroje	Licencovaný zdroj
Popis EIZ	„Databáze Periodicals archive online je zaměřená na filozofii, historii, lingvistiku, umění a další humanitní a společenské vědy.“ ²⁴
Retrospektiva	1802
Producent EIZ	Proquest

Databáze Proquest je jednou z největších databází vůbec. Spojuje informace více než dvou desítek dalších databází, které existují pod hlavičkou společnosti ProQuest. Můžeme zde nalézt informace z mnoha vědních oborů, např. filozofie, která zde má své zastání. Jedná se o licencovaný, průběžně aktualizovaný zdroj, který zpřístupňuje plné texty časopisů, knih či vědeckých článků.

Název	PROQUEST
Internetový odkaz	http://www.proquest.cz/
Jazyk zdroje	Anglický jazyk
Druh zdroje	Plnotextová databáze
Členění podle oboru	Multioborový zdroj
Přístupnost zdroje	Licencovaný zdroj
Aktualizace zdroje	Průběžná
Popis EIZ	ProQuest Central je "megadatabáze" navazující na tradici titulu ProQuest 5000 International. Spojuje přes 25 nejpopulárnějších databází z vlastní produkce společnosti ProQuest, dostupných na stejnojmenné

²⁴ Portál elektronických zdrojů Univerzity Karlovy [online]. Praha: Karlova Univerzita [cit. 2012-04-18]. Dostupné z: <http://bi.cuni.cz/prehled/zdroj.php?lang=cs&id=163&fakulta=21>

	platformě, a specializované databáze. Poskytuje informace pro více než 160 vědních oborů včetně obchodu a ekonomiky, vědy a techniky, filozofie, medicíny a zdraví, literatury a jazykovědy, společnosti a kultury, umění a historie. ²⁵
Retrospektiva	Rok 1905
Producent EIZ	ProQuest LLC
Odkaz na návod k vyhledávání v databázi	http://search.proquest.com/help/webframe.html?Basic_Search.html

ProQuest Dissertations & Theses Database je kombinací plnotextové a bibliografické databáze. To znamená, že poskytuje jak plné texty disertačních prací, na které se zaměřuje, tak bibliografické záznamy. Jelikož se jedná o licencovaný zdroj, před vstupem do databáze je student povinen se registrovat. Dostupné jsou práce s retrospektivou od roku 1637.

Název	PROQUEST DISSERTATIONS & THESES DATABASE
Internetový odkaz	http://www.proquest.com/en-US/catalogs/databases/detail/pqdt.shtml
Jazyk zdroje	Anglický jazyk
Druh zdroje	Plnotextová databáze; bibliografická databáze
Členění podle oboru	Multioborový zdroj
Přístupnost zdroje	Licencovaný zdroj
Popis EIZ	„Databáze PDTD se soustředí na zpřístupňování diplomových a disertačních prací publikovaných od první poloviny 17. století. Jedná se o multioborový zdroj, kde se objevuje např. filozofie.“ ²⁶
Retrospektiva	1637
Producent EIZ	Proquest

²⁵ *Knihovna fakulty sociálních věd UK* [online]. Praha: Karlova Univerzita [cit. 2012-04-18]. Dostupné z: <http://knihovna.fsv.cuni.cz/Elektronicke-zdroje/ProQuest-Central/>

²⁶ *Albertina icome Praha* [online]. Praha: Albertina icome Praha, 2011 [cit. 2012-04-18]. Dostupné z: <http://www.aip.cz/titul.php?titul=502>

Produkt nakladatelství Elsevier Science – Science Direct je plnotextovou databází s průběžnou aktualizací. Jedná se o licencovaný zdroj, který uživatelům poskytuje informace z široké oblasti vědních oborů, mezi něž patří kupříkladu přírodní vědy, matematika nebo filozofie. V anglickém jazyce jsou dostupné texty z doby 90. let minulého století až po současnost.

Název	SCIENCE DIRECT
Internetový odkaz	http://www.sciencedirect.com/
Jazyk zdroje	Anglický
Druh zdroje	Plnotextová databáze
Členění podle oboru	Multioborový zdroj
Přístupnost zdroje	Licencovaný zdroj
Aktualizace	Průběžná
Popis EIZ	„Služba Science Direct zpřístupňuje on-line (elektronické) verze vědeckých časopisů z nakladatelství Elsevier Science. Jde zejména o časopisy z oblasti medicíny, přírodních věd, matematiky, výpočetní techniky, ale též ekonomie, obchodu a řízení, psychologie a sociálních věd, filozofie a dalších.“ ²⁷
Retrospektiva	1995
Producent EIZ	Elsevier Science
Odkaz na vyhledávání v databázi	http://kisk.phil.muni.cz/wiki/Science_Direct#Vyhled .

Věda, technika, filozofie a mnoho dalších. To jsou data, která dokáže zpřístupnit jedna z nejnámějších a nejvýznamnějších databází na světě, a tou je SpringerLink. Denně aktualizovaná databáze zpřístupňuje volně dostupné online vyhledávání v knihách a časopisech uploadovaných na internetu. Služba produkovaná producentem Springer je dostupná v anglickém jazyce.

²⁷ *Portál elektronických informačních zdrojů* [online]. Brno: Masarykova Univerzita [cit. 2012-04-18]. Dostupné z: Ezdroje.muni.cz/prehled/zdroj.php?id=53&lang=cs

Název	SPRINGERLINK
Internetový odkaz	http://www.springerlink.com/
Jazyk zdroje	Anglický jazyk
Druh zdroje	Plnotextová databáze
Členění podle oboru	Multioborový zdroj
Přístupnost zdroje	Volně dostupný
Aktualizace	Denně
Popis EIZ	„SpringerLink je jednou ze světově nejvýznamnějších online služeb pro oblast vědy, techniky a medicíny a filozofie. Uživatelé této služby mají k dispozici online vyhledávání v knižní a časopisecké produkci vydavatelství Springer-Verlag. Dále je zahrnuta i produkce dalších vydavatelství, např. Urban and Vogel, Steinkopff, a Birkhäuser.“ ²⁸
Retrospektiva	Od roku 1997
Producent EIZ	Springer

6.1.2 Bibliografické databáze

„Z bibliografickýchází dat získáme zejména přesnou a úplnou citaci; většinou je k dispozici i abstrakt, významná je i formalizovaná terminologie (např. deskriptory, klíčová slova), ...“²⁹

Tabulky, které následují, jsou zaměřeny na bibliografické databáze. Jak již bylo v citaci uvedeno, jsou to takové zdroje, které studentům umožní získat abstrakty prací, článků časopisů nebo filozofické záznamy, které nejsou v úplném znění.

Bibliografická databáze BHI pochází od světového producenta, a tím je ProQuest. Anglicky „mluvící“ zdroj nabízí měsíční demo verzi, díky které je možno se ve fondu pohybovat zdarma a vyzkoušet si tak jeho funkce a služby. Po měsíční lhůtě

²⁸ *Albertina icome Praha* [online]. Praha: Albertina icome Praha [cit. 2012-04-18].

Dostupné z: <http://www.aip.cz/titul.php?titul=1637>

²⁹ *ČVUT: Ústřední knihovna: Informační zdroje* [online]. Praha: ČVUT, 1999 [cit. 2012-04-18].

Dostupné z: <http://dialog.cvut.cz/docs/ch4.php3>

je nadále klasifikován jako zdroj licencovaný. Multioborová databáze nabízí měsíční aktualizaci a retrospektivu od roku 1962.

Název	BHI: BRITISH HUMANITIES INDEX
Internetový odkaz	http://www.csa.com/factsheets/bhi-set-c.php
Jazyk zdroje	Anglický jazyk
Druh zdroje	Bibliografická databáze
Členění podle oboru	Multioborový zdroj
Přístupnost zdroje	Měsíční demo verze, následně licencovaný zdroj
Popis EIZ	Bibliografická databáze umožňující nahlédnout do abstraktů časopisů z oblasti filozofie, ekonomiky, politologie, umění atd. ³⁰
Aktualizace	Měsíčně
Retrospektiva	1962
Producent EIZ	Proquest

Jeden z nejdůležitějších zdrojů shromažďujících informace nejen o písemnictví, který je dostupný v České republice, je Česká národní bibliografie. Tento ucelený zdroj informací zahrnuje bibliografické záznamy z časopisů, disertačních prací, periodik, ale i českých knih. Průběžně aktualizovaná databáze je volně dostupná.

Název	ČESKÁ NÁRODNÍ BIBLIOGRAFIE
Internetový odkaz	http://aip.nkp.cz/
Jazyk zdroje	Český jazyk
Druh zdroje	Bibliografická databáze
Členění podle oboru	Multioborový zdroj
Přístupnost zdroje	Volně dostupný

³⁰ *Albertina icome Praha* [online]. Praha: Albertina icome Praha [cit. 2012-04-18]. Dostupné z: <http://www.aip.cz/produkt.php?produkt=541>

Aktualizace	Průběžná
Popis EIZ	„Česká národní bibliografie nabízí nejucelenější zdroj bibliografických informací nejen o českém písemnictví, ale je i primárním referenčním zdrojem informací o produkci vydané na území ČR. Zdroj je rozdělen do několika databází: Články v českých novinách, časopisech a sbornících, České knihy, Zahraniční bohemika, Speciální dokumenty, Národní autority, Disertace a autoreferáty, Periodika vydaná na území ČR.“ ³¹
Retrospektiva	1921
Producent EIZ	Národní knihovna ČR

Bibliografická databáze Periodical Index Online je zaměřena na humanitní a sociální vědy (filozofie). Placený – licencovaný zdroj je koncipován v anglickém jazyce. Jedná se o jeden z mnoha produktů databáze ProQuest. Retrospektiva tohoto zdroje sahá až hluboko do druhé poloviny 17. století.

Název	PERIODICAL INDEX ONLINE
Internetový odkaz	http://pio.chadwyck.co.uk/marketing.do
Jazyk zdroje	Anglický jazyk
Druh zdroje	Bibliografická databáze
Členění podle oboru	Humanitní a sociální vědy
Přístupnost zdroje	Licencovaný zdroj
Popis EIZ	„PIO zpřístupňuje archivní bibliografii vědeckých periodik ve všech oblastech humanitních a sociálních věd a filozofie mezi roky 1665 a 1995. Zdroj zahrnuje kompletní index článků každého čísla z více než 6 000 periodik a umožňuje uživateli zobrazit citaci konkrétního

³¹ *Portál elektronických informačních zdrojů* [online]. Brno: Masarykova Univerzita, 1. 3. 2012 [cit. 2012-04-18]. Dostupné z: <http://ezdroje.muni.cz/prehled/zdroj.php?lang=cs&id=20>

	článku nebo obsah daného čísla. Databáze již obsahuje přes 18 milionů záznamů (<i>srpen 2011</i>) s ročním přírůstkem okolo 1 milionu. ³²
Retrospektiva	1665 – 1995
Producent EIZ	Proquest

Citační a abstraktová databáze Scopus je produkována korporací Elsevier Publisher. Představuje licencovaný zdroj, který je schopný zajistit přístup k informacím z oblasti filozofie, historie, lékařství atd. Jelikož je databáze stále doplňována, je nutné provádět aktualizaci ze dne na den. Proto má uživatel přístup ke stále novým informacím. Nejstarší informace, která zde můžeme získat, jsou datovaná na počátek 19. století.

Název	SCOPUS
Internetový odkaz	http://www.scopus.com
Jazyk zdroje	Anglický jazyk
Druh zdroje	Bibliografická databáze
Členění podle oboru	Multioborový zdroj
Přístupnost zdroje	Licencovaný zdroj
Aktualizace	Denně
Popis EIZ	„Scopus je citační a abstraktová databáze výzkumné literatury a kvalitních webových zdrojů.“ ³³
Retrospektiva	1823
Producent EIZ	<u>Elsevier</u> Publisher

Bibliografická databáze The Philosopher's Index se zaměřuje na filozofické a náboženské texty. Anglické rozhraní tohoto licencovaného zdroje nás při vyhledávání nových informací zavede až k roku 1941.

³² *Albertina icome Praha* [online]. Praha: Albertina icome Praha, 2010 [cit. 2012-04-18].

Dostupné z: <http://www.aip.cz/produkt.php?produkt=1544>

³³ *Portál elektronických zdrojů Univerzity Karlovy* [online]. Praha: Karlova Univerzita [cit. 2012-04-18].

Dostupné z: <http://pez.cuni.cz/prehled/zdroj.php?id=201&lang=cs>

Název	THE PHILOSOPHER'S INDEX
Internetový odkaz	http://ovidsp.ovid.com/antologin.html
Jazyk zdroje	Anglický jazyk
Druh zdroje	Bibliografická databáze
Členění podle oboru	Filozofie, náboženství
Přístupnost zdroje	Licencovaný zdroj
Popis EIZ	„The Philosopher's index je bibliografická databáze článků z časopisů, knih, antologií, atd.“ ³⁴
Retrospektiva	1940
Producent EIZ	Philosopher's information center

Web of Science je bibliografickou databází, která je v současné době prezentována jako část internetového portálu Web of Knowledge. Kvalitní bibliografické záznamy jsou pravidelně aktualizovány, aby uživatel nepřišel o žádné nové vědní poznatky. Tento licencovaný zdroj obsahuje informace dostupné již od roku 1945.

Jedná se o produkt firmy Thomson, dříve ISI neboli Institute for Scientific Information.

Název	WEB OF SCIENCE
Internetový odkaz	http://isiknowledge.com/
Jazyk zdroje	Anglický jazyk
Druh zdroje	Bibliografická databáze
Členění podle oboru	Multioborový zdroj
Přístupnost zdroje	Licencovaný zdroj
Aktualizace	Týdenní

³⁴ *Portál elektronických informačních zdrojů UP* [online]. Olomouc: Univerzita Palackého, 24. 3. 2010 [cit. 2012-04-18].
Dostupné z: ezdroje.upol.cz/ezdroje/zdroj.php?lang=cs&id=60&obor=2

Popis EIZ	„Web of Science (WoS) je nejvýznamnější světový informační zdroj v oblasti výzkumu a vývoje, soubor vysoce kvalitních databází s informacemi o článcích, jejich autorech, obsahu a referencích, citovanosti a edičních údajích. Obsahuje bibliografické záznamy včetně abstraktů, citace prací autorů z celého světa a i plné texty.“ ³⁵
Retrospektiva	Od roku 1945
Producent EIZ	Thomson
Odkaz na vyhledávání v databázi	http://www.biomed.cas.cz/fgu/knihovna/wos.html

6.2 Digitální knihovny

Digitální knihovny představují systém sdružující informace. Data jsou buďto digitalizována tj. převáděna do elektronické podoby, nebo existují pouze v této formě. Knihovny ukládají ve svém fondu například vzácné, špatně dostupné knihy, které jsou díky digitalizaci stále dostupné. E – knihovny nabízejí svým uživatelům náhledy plných textů i bibliografických záznamů.

Česká terminologická databáze se k termínu digitální knihovna vyjadřuje následujícím způsobem: „*Integrovaný systém zahrnující soubor elektronických informačních zdrojů a služeb umožňující získávání, zpracovávání, vyhledávání a využívání informací v tomto systému uložených. Digitální knihovny jsou zpřístupňovány prostřednictvím počítačových sítí. Účelem budování digitální knihovny je poskytnout uživatelům možnost jednotného přístupu k digitálním anebo digitalizovaným dokumentům, případně i k sekundárním informacím o tištěných primárních zdrojích, uložených ve fondu knihovny.*“³⁶

Tabulky digitálních knihoven jsou zpracovány takovým způsobem, aby daly studentům jasné informace o filozofických textech, pracích filozofů nebo o filozofických knihách.

³⁵ *Vysoká škola ekonomická v Praze* [online]. Praha: Thomson Reuters, 16. 1. 2009 [cit. 2012-04-18]. Dostupné z: http://www.vse.cz/obecne/web_of_science.php3

³⁶ *KTD : Česká terminologická databáze knihovnictví a informační vědy (TDKIV)* [online databáze]. Praha : Národní knihovna České republiky, 2003- [cit. 2012-04-12]. Dostupné z [www: http://aleph.nkp.cz/F/BEHEYE5UJXMY9MRE6FBAJTJBFXBAXD17VU146AGE4SLA1CY353-28242?func=full-set-set&set_number=082961&set_entry=000001&format=999](http://aleph.nkp.cz/F/BEHEYE5UJXMY9MRE6FBAJTJBFXBAXD17VU146AGE4SLA1CY353-28242?func=full-set-set&set_number=082961&set_entry=000001&format=999)

Bibliotheca Christiana Reformata neboli digitální knihovna s volným přístupem. Uživatel je schopný zde nalézt informace nejen z filozofie a filozofických odvětví vůbec, ale také například z historie, politologie atd.

Název	BIBLIOTHECA CHRISTIANA REFORMATA
Internetový odkaz	http://intratext.com/brei
Jazyk zdroje	Anglický jazyk
Druh zdroje	Digitální knihovna
Členění podle oboru	Multioborový zdroj
Přístupnost zdroje	Volně dostupný zdroj
Popis EIZ	Digitální knihovna zaměřena na všeoborové zdroje, mezi kterými je nejen filozofie, ale i další filozofická odvětví. ³⁷

Tato digitální knihovna umožňuje svým uživatelům získávat texty plnotextové i bibliografické, nejen z oblasti antického Říma. Jedná se o zdroj, který je volně dostupný.

Název	BIBLIOTHECA LATINA
Internetový odkaz	http://intratext.com/latina
Jazyk zdroje	Anglický jazyk
Druh zdroje	Digitální knihovna
Členění podle oboru	Multioborový zdroj
Přístupnost zdroje	Volně dostupný
Popis EIZ	Digitální knihovna zpřístupňující texty psané v době antického Říma. ³⁸

Pro veřejnost volně dostupná knihovna Digital Assets Repository je multioborovým zdrojem. K získání jsou zde informace z plných textů knih,

³⁷ *Intratext: Digital Library* [online]. Eulogos SpA, 3.1. 2012 [cit. 2012-04-18]. Dostupné z: <http://www.intratext.com/brei/>

³⁸ *Intratext: Digital Library* [online]. Eulogos SpA, 3.1. 2012 [cit. 2012-04-18]. Dostupné z: <http://intratext.com/latina/>

ale i bibliografické záznamy, například z oblasti filozofie. Texty i rozhraní knihovny jsou převážně v anglickém jazyce, ale nalezneme zde i jazyk arabský.

Název	DIGITAL ASSETS REPOSITORY
Internetový odkaz	www.bibalex.org
Jazyk zdroje	Anglický jazyk, arabský jazyk
Druh zdroje	Digitální knihovna
Členění podle oboru	Multioborový zdroj
Přístupnost zdroje	Volně dostupný zdroj
Popis EIZ	„Digital assets repository je knihovna zpřístupňující kopie knih. Knihy, které schváleny autorem jsou dostupné na internetu v plném znění, např. knihy filozofické, které jsou také k dispozici. U knih chráněných autorským právem mohou uživatelé internetu procházet pouze 5 % textů knih, ale minimálně 10 stran.“ ³⁹
Producent EIZ	Bibliotheca Alexandria

Tato digitální knihovna představuje texty literárních, ale i neliterárních textů, které jsou v německém jazyce. Sdružují se zde informace z oblasti filozofie, historie nebo teologie atd. Jako licencovaný zdroj je digitální knihovna dostupná pouze svým registrovaným uživatelům. Texty, které lze v knihovně dohledat, mají retrospektivu od roku 1981. Producentem, který stojí za fungováním této korporace je Chadwyck – Healey.

Název	DIGITALE BIBLIOTHEK DEUTSCHER KLASSIKER
Internetový odkaz	http://klassiker.chadwyck.com/
Jazyk zdroje	Německý jazyk
Druh zdroje	Digitální knihovna
Členění podle oboru	Filozofie, historie, politika, teologie, literatura
Přístupnost zdroje	Licencovaný zdroj

³⁹ *OpenDOAR: Search or Browse for Repositories* [online]. Great Britain: University of Nottingham, 17.4.2012 [cit. 2012-04-18]. Dostupné z: www.opendoar.org/find.php?rID=1265&format=full

Popis EIZ	„Digitale Bibliothek Deutscher Klassiker představuje elektronické vydání nejvýše oceňovaných literárních a neliterárních textů v němčině. Díla sahají od raných středověkých textů až po díla předních autorů 19. století a zahrnují přední literární, historická, politická, filozofická a teologická díla.“ ⁴⁰
Retrospektiva	1981
Producent EIZ	Chadwyck – Healey

Projekt Europeana je nadřazeným činitelem komplexu digitálních knihoven vyskytujících se v Evropě. Anglický jazyk, jako dorozumivací, komunikační kanál nás provází při výběru v široké škále vědních oborů. Jako volně dostupný zdroj je tato knihovna dostupná všem možným uživatelům, kteří mají zájem hlavně o evropské kulturní dědictví včetně různých filozofických textů.

Název	EUROPEANA
Internetový odkaz	www.europeana.eu
Jazyk zdroje	Anglický jazyk
Druh zdroje	Digitální knihovna (texty, obrazy, videa)
Členění podle oboru	Multioborový zdroj
Přístupnost zdroje	Volně dostupný zdroj
Popis EIZ	Digitální knihovna Europeana zpřístupňuje evropské kulturní dědictví včetně filozofické oblasti. ⁴¹
Producent EIZ	Evropská komise

Gutenberg – nejstarší digitální knihovna vůbec, která byla založena v roce 1971. Převážná část textů, které jsou stejně jako celé rozhraní v anglickém jazyce, je volně dostupných pro uživatele. Pro lepší využití všech služeb, které knihovna nabízí, je dostupná bezplatná registrace. Uživatel má možnost přispět jakoukoliv peněžní částkou, která jde na konto knihovny a je využita například k vylepšení funkcí. Nabízený multioborový záběr představuje získání informací například z filozofie atd.

⁴⁰ *Albertina icome Praha* [online]. Praha: Albertina icome Praha [cit. 2012-04-18]. Dostupné z: <http://www.aip.cz/produkt.php?produkt=286>

⁴¹ Vorlíčková, Blanka. Europeana: online přístup k evropskému kulturnímu a historickému dědictví. *Ikaros* [online]. 2009, roč. 13, č. 3 [cit. 18.04.2012]. Dostupný na World Wide Web: <<http://www.ikaros.cz/node/5313>>. URN-NBN:cz-ik5313. ISSN 1212-5075.

Název	GUTENBERG
Internetový odkaz	www.gutenberg.org
Jazyk zdroje	Anglický jazyk
Druh zdroje	Digitální knihovna
Členění podle oboru	Multioborový zdroj
Přístupnost zdroje	Bezplatná registrace s možností příspěvku
Popis EIZ	„Projekt Gutenberg je digitální knihovna, která vznikla v roce 1971. V jejím vlastnictví je bezmála 38 000 knih, mezi nimiž i knihy z oblasti filozofie, které jsou převedeny do elektronické podoby či byly v této formě již vydány.“ ⁴²
Producent EIZ	University of Illinois

Perseus Digital Library je digitální knihovna, která se sice zaměřuje na více vědních oborů, ovšem převážně zde můžeme nalézt texty z antické doby. Vyhledávacím jazykem je mimo klasické angličtiny také jazyk řecký a latinský. K tomu, abychom se mohli pohybovat v prostředí knihovny, je nutná uživatelská registrace. Aktualizace je prováděna každé 3 měsíce.

Název	PERSEUS DIGITAL LIBRARY
Internetový odkaz	www.persens.tufts.edu
Jazyk zdroje	Anglický, řecký, latinský jazyk
Druh zdroje	Digitální knihovna
Členění podle oboru	Multioborový zdroj
Přístupnost zdroje	Registrace
Aktualizace	4x ročně

⁴² PRAKS, Vítězslav a Tereza PRAKSOVÁ. *Digitální „knihovny“ : projekt ČTE!* [online]. Inforum, 2002 [cit. 2012-04-18]. Dostupné z: http://xvitap.webpark.cz/publikace/praks_cte_projekt_digitalni_knihovny.pdf

Popis EIZ	„Digitální knihovna pro studium historických a filozofických textů.“ ⁴³
Retrospektiva	1985/1987
Producent EIZ	Tufts University

6.3 Portály

Česká terminologická databáze se k termínu portál vyjadřuje následovně: „*Webové sídlo, které poskytuje širokou škálu služeb a informací, často s možností jejich přizpůsobení uživateli podle osobních potřeb a zájmů. Nabídka zahrnuje především vyhledávání webových informačních zdrojů a dokumentů, freemailovou službu, denní zpravodajství, mapy, vyhledávání kontaktních informací na osoby i firmy, zábavu (hry, horoskopy, vtipy apod.), elektronické obchody, bezplatný prostor pro publikování webových stránek apod. Naprostá většina nabízených služeb je pro koncového uživatele bezplatná díky ziskům z reklamy. Široce (obecně) zaměřené portály se označují jako horizontální portály, na rozdíl od vertikálních portálů.*“⁴⁴

Z toho vyplývá, že portál nám slouží k vyhledávání dalších informací. Po zadání klíčového nebo podobného slova do portálu získáme internetové odkazy na další webové stránky s danou tematikou. Studentům mohou portály pomoci v první řadě s tím, že pokud si nejsou jisti vyhledáváním v databázích, kde je potřeba zadat přesný termín, ve vyhledávacím portálu mohou použít slova podobného charakteru a následně si vybrat z dostupných odkazů, který je ten potřebný.

Internetový vyhledávač Alex Catalogue of Electronic Text se zaměřuje na texty a články anglické a americké literatury a hlavně západní filozofie. Pro veřejnost volně dostupný zdroj je tvořen v anglickém jazyce.

Název	ALEX CATALOGUE OF ELECTRONIC TEXT
Internetový odkaz	www.infomotions.com/alex

⁴³ MuniPort [online]. Brno: Masarykova Univerzita, 2012 [cit. 2012-04-18].

Dostupné z: <http://www.muniport.cz/knihovny/virtualni-knihovny/perseus>

⁴⁴ KTD : Česká terminologická databáze knihovnictví a informační vědy (TDKIV) [online databáze]. Praha : Národní knihovna České republiky, 2003- [cit. 2012-04-12]. Dostupné z www.aleph.nkp.cz/F/LI4N6EN1ABD4B6BFHYPHQQC1FLA436HA2JLQ8CVJ4T38GVVMI4-33900?func=full-set-set&set_number=083995&set_entry=000001&format=999

Jazyk zdroje	Anglický jazyk
Druh zdroje	Internetový portál
Členění podle oboru	Anglická a americká literatura, západní filozofie
Přístupnost zdroje	Volně dostupný zdroj
Popis EIZ	„Alex catalogue of electronic text je sbírka veřejného majetku a otevřeného přístupu dokumentů se zaměřením na americké a anglické literatury, stejně jako západní filozofie.“ ⁴⁵

Studijní portál Catharina zpřístupňuje informace z oblasti filozofie, teologie a náboženství. Základním jazykem pro tento volně dostupný zdroj je čeština. Co se týče aktualizace informací, tak poslední modernizace byla provedena v roce 2006.

Název	CATHARINA
Internetový odkaz	www.catharina.cz
Jazyk zdroje	Český jazyk
Druh zdroje	Internetový portál
Členění podle oboru	Filozofie, teologie, religionistika
Přístupnost zdroje	Volně dostupný zdroj
Aktualizace	9.11.2006
Popis EIZ	„Projekt Studijní portál/virtuální učebna pro humanitní obory (modelově pro teologii, filozofii a religionistiku) je podpořen z transformačního a rozvojového programu MŠMT na r. 2003-2005. Řešitelem je knihovna Evangelické teologické fakulty Univerzity Karlovy. Portál je primárně určen studujícím všech teologických fakult UK a Ústavu filosofie a religionistiky FF UK.“ ⁴⁶

⁴⁵ *Infomotions* [online]. South Bend, 18.8.2010 [cit. 2012-04-18].

Dostupné z: <http://infomotions.com/alex/>

⁴⁶ *Catharina: Portál pro teologii, religionistiku a filozofii* [online]. Praha: Evangelická teologická fakulta Univerzity Karlovy, 1.10.2003, 9.11.2006 [cit. 2012-04-18]. Dostupné z: <http://www.catharina.cz/article.do?articleId=1256>

Producent EIZ	Evangelická teologická fakulta Univerzity Karlovy
---------------	---

Internetový portál Internet Classic Archive pro své uživatele zpřístupňuje texty ze Starého Řecka a Říma. Mimo jiné jsou zde k nahlédnutí nebo stažení informace z oblasti filozofie. Populárním se stává zejména informace, že se jedná o volně dostupný zdroj. Komunikačním jazykem je angličtina.

Název	INTERNET CLASSIC ARCHIVE
Internetový odkaz	http://classic.mit.edu
Jazyk zdroje	Anglický jazyk
Druh zdroje	Internetový portál
Členění podle oboru	Řecko – římské texty, filozofie
Přístupnost zdroje	Volně dostupný zdroj
Popis EIZ	„Internetový portál odkazující na texty z Řecka a Říma z oboru filozofie.“ ⁴⁷

Philosophy Around The Web, neboli Filozofie z celého webu je prostředníkem k informacím ohledně filozofie. Místo klasických filozofických témat jako je její historie, představitelé nebo definice, se zde dostaneme k náhledům filozofických fakult, různým filozofickým vzdělávacím institucím nebo filozofickým diskusím. Zdroj je v anglickém jazyce s pravidelnou aktualizací, aby se předešlo zastarávání informací.

Název	PHILOSOPHY AROUND THE WEB
Internetový odkaz	http://users.ox.ac.uk/~worc0337/phil_index.html
Jazyk zdroje	Anglický jazyk
Druh zdroje	Internetový portál
Členění podle	Filozofie

⁴⁷ *Literární rozcestník Potapěč* [online]. Bystřička: Pavel Kotrla, 16.4. 2012 [cit. 2012-04-18]. Dostupné z: <http://kotrla.com/frogman/?c=168&s=4&p=5>

oboru	
Přístupnost zdroje	Volně dostupný zdroj
Popis EIZ	„Philosophy around the Web je internetový portál zpřístupňující informace z oblasti filozofie a příbuzných filozofických témat.“ ⁴⁸
Aktualizace	Průběžně

6.4 Ostatní

V podkapitole s názvem ostatní se zaměřím na popis tabulek, ve kterých se budou objevovat hlavně internetové stránky internetové vyhledávače, rozcestníky nebo diskusní skupina. Tento název jsem upřednostnila hlavně z toho důvodu, že informační zdroje jsou rozdílné a mohlo by dojít k nepřehlednosti, kdybych užila rozdělení u každého nového zdroje, který použiji. Pro lepší orientaci jsem popsala každý informační zdroj, objevující se v následujících tabulkách.

- Internetová stránka – takový informační zdroj, který poskytuje data o daném oboru. V tomto případě se jedná o filozofii. Filozofické internetové stránky jsou převážně zaměřeny na život daného filozofa, jeho publikované texty a v neposlední řadě na teze či myšlenky, které vyřkl.
- Internetový vyhledávač – je informační zdroj, který dokáže zpřístupnit informace na www stránkách zabývajících se danou oblastí. Může se jednat o jednooborové, ale i multioborové vyhledávače, díky nimž je student schopen získávat informace k tématu. Vyhledávače fungují na principu zadání klíčového slova charakterizujícího hledanou oblast a vyhledávač následně dodává uživateli vybrané odkazy.
- Rozcestník – tj. takový druh zdroje, jehož funkcí je sdružovat internetové odkazy na daný obor. Při zadání dotazu se v rozcestníku objeví množství www stránek, které odkazují na informace například ohledně filozofie.
- Diskusní skupina – „*Diskusní skupiny jsou diskusní fóra v Internetu, kde se ve skupinách shromažďují uživatelé se společnými zájmy, aby spolu hovořili*

⁴⁸ Grinnell College: *Philosophy around the Web* [online]. Iowa [cit. 2012-04-18]. Dostupné z: <http://www.grinnell.edu/academic/philosophy/resources/general/aroundtheweb>

o všem možném“ ... „diskusní skupiny může číst každý, kdo si zobrazí příslušnou diskusní skupinu. Diskusní skupiny jsou mezinárodního rozsahu s účastníky ze všech koutů Internetu.“⁴⁹

Internetové stránky filozofické školy Academia Bohemica jsou v českém jazyce. Náplní těchto stránek je zaměření se novou optikou na filozofické otázky. Klasické charakteristické postoje k teoriím nebo definicím filozofie jsou zde překročeny a Academia Bohemica se snaží nabídnout nový pohled. Jedná se o volně dostupný zdroj.

Název	ACADEMIA BOHEMICA
Internetový odkaz	www.academia-bohemica.org
Jazyk zdroje	Český jazyk
Druh zdroje	Internetové stránky
Členění podle oboru	Filozofie
Přístupnost zdroje	Volně dostupný zdroj
Popis EIZ	„Academia Bohemica je soukromá filozofická škola. Její zaměření lze charakterizovat nezávislostí na dnes převládajících způsobech filosofování. Filozofické myšlení se tu tedy neuzavírá ve faktech a fenoménech.“ ⁵⁰
Aktualizace	Průběžně

Název Agora Metaphysica na internetu patří diskusní skupině zabývající se filozofií, převážně filozofií z období scholastiky a filozofií analytickou. Vyhledávacím jazykem se stává angličtina, můžeme ovšem nalézt odkazy i na češtinu a latinu. Jedná se volně dostupný zdroj.

Název	AGORA METAPHYSICA
Internetový odkaz	www.agora.metaphysika.skaut.org

⁴⁹ Windows: *Co jsou diskusní skupiny?* [online]. Microsoft Corporation, 2012 [cit. 2012-04-18]. Dostupné z: <http://windows.microsoft.com/cs-CZ/windows-vista/What-are-newsgroups>

⁵⁰ Academia Bohemica [online]. Praha: Academia Bohemica, 2012 [cit. 2012-04-18]. Dostupné z: <http://www.academia-bohemica.org/>

odkaz	
Jazyk zdroje	Anglický jazyk
Druh zdroje	Diskuzní skupina
Členění podle oboru	Analytická a scholastická filozofie
Přístupnost zdroje	Volně dostupný zdroj
Popis EIZ	„Agora Metaphysica je zaměřena na diskusi problémů filosofické logiky, noetiky, ontologie, theodiceje, filosofické antropologie a etiky.“ ⁵¹

Rozcestník Episteme Links je projektem, který vymyslel Američan Thomas Ryan Stone. Jedná se o informační zdroj poskytující informace z oblasti filozofické. Anglický jazyk zde jde ruku v ruce se statusem volně dostupného zdroje. Rozcestník se stává plně současným díky pravidelné aktualizaci.

Název	EPISTEME LINKS
Internetový odkaz	www.epistemelinks.com
Jazyk zdroje	Anglický jazyk
Druh zdroje	Rozcestník
Členění podle oboru	Filozofie
Přístupnost zdroje	Volně dostupný zdroj
Popis EIZ	„Jedná se o velmi rozsáhlý a výborně propracovaný rozcestník. Obsahuje odkazy na velkou třídu filozofických zdrojů“ ⁵²
Aktualizace	Průběžně aktualizovaný a doplňovaný

⁵¹ *Agora Metaphysica* [online]. [cit. 2012-04-18].

Dostupné z: <http://agora.metaphysica.skaut.org/indexc.htm>

⁵² Opletalová, Gabriela. *Filozofie. Ikaros* [online]. 2004, roč. 8, č. 6 [cit. 18.04.2012]. Dostupný na World Wide Web: <<http://www.ikaros.cz/node/1711>>. URN-NBN:cz-ik1711. ISSN 1212-5075.

Volně dostupný rozcestník Erratic Impact umožňuje získávání informací z oblasti filozofie. Jedná se o studijního průvodce pro studenty zabývajících se tímto oborem. Rozcestník disponuje volně dostupným přístupem a je veden v angličtině. Alma mater Erratic impact je Villan University v Pensylvanii.

Název	ERRATIC IMPACT
Internetový odkaz	www.erraticimpact.com
Jazyk zdroje	Anglický jazyk
Druh zdroje	Rozcestník
Členění podle oboru	Filozofie
Přístupnost zdroje	Volně dostupný zdroj
Popis EIZ	„Rozcestník odkazuje na zdroje z filozofie. Informace jsou vyhledávané podle tří kategorií a tj. obor, jméno, historie. Erratic Impact je studijní průvodce zajišťující získání informací pro studenty nebo zájemce o tento obor.“ ⁵³
Producent EIZ	Villan University of Pennsylvania

Ethics Updates je klasifikován jako rozcestník. Podobně jako portál i rozcestník nám při zadání klíčového slova zprostředkuje odkazy na informace ohledně daného tématu. V tomto případě se jedná o filozofii, konkrétně etiku. Anglický, licencovaný zdroj pochází z Univerzity v San Diegu. Retrospektiva se datuje od roku 1994.

Název	ETHICS UPDATES
Internetový odkaz	http://ethics.sandiego.edu
Jazyk zdroje	Anglický jazyk
Druh zdroje	Rozcestník
Členění podle oboru	Filozofie – etika

⁵³ *Erratic Impact: Philosophy Resources* [online]. Danne Polk: Villan University, 2012 [cit. 2012-04-19]. Dostupné z: <http://www.erraticimpact.com/>

Přístupnost zdroje	Licencovaný zdroj
Popis EIZ	„Zdroj je zaměřen na digitální texty v oboru filozofie – etiky a odvětví s ní spojené jako například utilitarismus, egoismus, náboženství a další.“ ⁵⁴
Retrospektiva	1994
Producent EIZ	University of San Diego

Internetové stránky s českým rozhraním filosof.cz pro své uživatele připravily volně dostupné informace z oblasti oboru filozofie. V záložkách se můžeme dostat k informacím z antiky, středověku, novověku nebo k textům, které nejsou zařazeny do těchto základních skupin. Stránky slouží i jako zdroj odkazů na další www stránky s filozofickou tematikou.

Název	FILOSOF. CZ
Internetový odkaz	www.filosof.cz
Jazyk zdroje	Český jazyk
Druh zdroje	Internetové stránky
Členění podle oboru	Filozofie
Přístupnost zdroje	Volně dostupný zdroj
Popis EIZ	Internetové stránky podporující online čtení velkého množství textů z oboru filozofie. Texty jsou zpravidla v anglickém jazyce. ⁵⁵

Tyto volně dostupné internetové stránky umožňují získávat spíše další odkazy na internetové stránky, které řeší problematiku filozofie, v menší míře pak umožňuje náhledy textů od jednotlivých filozofických autorů. Komunikačním jazykem je čeština. Co se týče aktualizace, poslední byla provedena 11. 9. 2006, takže některé informace mohou být nerelevantní.

⁵⁴ *Ethics Updates* [online]. San Diego: University of San Diego, 11.4.2012 [cit. 2012-04-19]. Dostupné z: <http://ethics.sandiego.edu>

⁵⁵ *Filosof.cz* [online]. Praha [cit. 2012-04-19]. Dostupné z: <http://www.filosof.cz/>

Název	FILOSOFIE. CZ
Internetový odkaz	www.filosofie.cz
Jazyk zdroje	Český jazyk
Druh zdroje	Internetové stránky
Členění podle oboru	Filozofie
Přístupnost zdroje	Volně dostupný zdroj
Popis EIZ	Internetové stránky poskytující odkazy na filozofické zdroje a informace. ⁵⁶
Aktualizace	11.9. 2006

Google Books – internetový vyhledávač zprostředkovaný v českém jazyce. Lze zde vyhledat informace v digitalizovaných knihách. Průběžně aktualizovaný zdroj je uživatelům na internetu volně dostupný. Producentem daného portálu je světově známá společnost Google.

Název	GOOGLE BOOKS
Internetový odkaz	www.books.google.cz
Jazyk zdroje	Český jazyk
Druh zdroje	Internetový vyhledávač
Členění podle oboru	Multioborový zdroj
Přístupnost zdroje	Volně dostupný
Aktualizace	Průběžně
Popis EIZ	„Vyhledávač Google Books je internetový vyhledávač umožňující nahlédnutí či stažení elektronických verzí knih. S povolením autora jsou knihy volně přístupny pro další uživatele.“ ⁵⁷

⁵⁶ *Filosofie.cz* [online]. Praha [cit. 2012-04-19]. Dostupné z: <http://www.filosofie.cz/>

⁵⁷ *Google Books* [online]. Google, 2011 [cit. 2012-04-18]. Dostupné z: books.google.cz

Producent EIZ	Google
---------------	--------

Stejně jako u Google Books je i Google Scholar internetovým vyhledávačem pocházejícím od společnosti Google. České rozhraní a volný přístup je výhodou pro studenty při vyhledávání nových informací. Stejně jako většina ostatních portálů je i tento multioborový. Aktualizace probíhá průběžně, aby nedocházelo ke stárnutí informací.

Název	GOOGLE SCHOLAR
Internetový odkaz	www.scholar.google.cz
Jazyk zdroje	Český jazyk
Druh zdroje	Internetový vyhledávač
Členění podle oboru	Multioborový zdroj
Přístupnost zdroje	Volně dostupný
Aktualizace	Průběžně
Popis EIZ	„Internetový vyhledávač umožňující vyhledávání v článcích, abstraktech, citacích, preprintech, disertačních pracích a dalších zdrojích. Zdroj sloužící jako prostředek k vyhledávání odborné literatury z jednoho místa v mnoha oborech.“ ⁵⁸
Producent EIZ	Google

⁵⁸ *Scholar Google* [online]. Google, 2011 [cit. 2012-04-18]. Dostupné z: scholar.google.cz

7 KOMPARACE VYBRANÝCH ELEKTRONICKÝCH INFORMAČNÍCH ZDROJŮ

Poslední kapitola bakalářské práce bude zasvěcena srovnání vybraných zdrojů, které se objevují v předchozí části textu.

Oddíl textu se nazývá komparací vybraných elektronických informačních zdrojů z toho důvodu, že v práci nejsou obsaženy všechny dostupné zdroje, ale pouze ty, které se převážně zaměřují na filozofii. Jelikož se jedná o bakalářskou práci, zmapovala jsem základní databáze, digitální knihovny a internetové stránky a portály reflektující dané téma.

V práci jsem upřednostnila potřeby studentů vysokých škol zaměřených na filozofické obory. Odkazy na informační stránky jsou vybírány z několika primárních hledisek, aby každý potenciální uživatel přesně věděl, jaká data mu mohou být v tom kterém zdroji poskytnuta.

7.1 Databáze

V tabulkách komparace budou uvedeny srovnávací ukazatele. Ty slouží k lepší přehlednosti o tom, co který informační zdroj obsahuje, obnáší. Mezi hlavní ukazatele, jež studenty zajímá, se řadí světový jazyk, ve kterém je příslušný zdroj prezentován. V případě uvedených databází a dalších informačních zdrojů, se hlavním komunikačním jazykem stává angličtina. V menšině se setkáváme s jazykem německým či s vícejazyčnou kombinací.

Důležitým faktorem při výběru informačního zdroje je mimo jiné jeho dostupnost. Rozlišujeme volně dostupné zdroje, což jsou ty, které umožní neomezený vstup k plným textům, obrázkům atd., jež jsou na internetu zveřejněny. Na druhé straně stojí zdroje licencované, tj. placené svým uživatelem, za účelem ochrany digitálního majetku. Uživatel je povinen se nejprve do systému registrovat a při každé návštěvě znovu přihlásit. Registrovaní uživatelé mohou využívat a vyhledané informace ke svým potřebám, jsou ovšem omezeni smluvními licenčními podmínkami stanovenými poskytovatelem, které je nutno dodržovat.

Důležitým specifikem, které jsem využila je, zda se jedná o plnotextovou, anebo bibliografickou databázi či zdroj. Základním rozdílem, jak již název napovídá je,

že ve fulltextových databázích nalezneme celé texty, knihy, články atd. Oproti tomu bibliografické databáze mohou nabídnout jen abstrakty neboli části prací. Z hlediska pomoci studentům jsou samozřejmě upřednostňovány plnotextové databáze.

Posledním uvedeným ukazatelem je retrospektiva. Tj. doba, která je v datech akceptována. Toto specifikum je uváděno z toho důvodu, aby student měl hned jasnou představu o období, které je ve zdroji reflektováno a podle toho se rozhodl, zda je zdroj využitelný či nikoliv.

Tabulka č. 1

Název	Anglický jazyk	Vícejazyčný zdroj	Volně dostupný zdroj	Licencovaný zdroj	Plnotextový zdroj	Bibliografický zdroj	Retrospektiva
Archive of Celtic Latine Literature	✓	✗	✗	✓	✓	✗	✗
Aristoteles Latinus Database	✓	✗	✗	✓	✓	✓	✗
BHI: British Humanities Index	✓	✗	✗	✓	✗	✓	✓
Brepolis Latine Complete	✗	✓	✗	✓	✓	✗	✗
Cambridge Journal Online	✓	✗	✗	✓	✓	✗	✗
Česká Národní Bibliografie	✗	✓	✓	✗	✗	✓	✓
Digital Kart Barth Library	✗	✓	✗	✓	✓	✗	✗
DOAJ	✓	✗	✓	✗	✓	✓	✗
EBSCO	✓	✗	✗	✓	✓	✓	✓
JSTOR	✓	✗	✗	✓	✓	✗	✓
Luthers Werke	✓	✗	✗	✓	✓	✗	✓
Oxford Scholarship Online	✓	✗	✓	✗	✓	✗	✓
Periodical Archive Online	✓	✗	✗	✓	✓	✗	✓
Periodical Index Online	✓	✗	✗	✓	✗	✓	✓
ProQuest	✓	✗	✗	✓	✓	✗	✓
ProQuest Dissertation & Theses Database	✓	✗	✗	✓	✓	✓	✓
Science Direct	✓	✗	✗	✓	✓	✗	✓
Scopus	✓	✗	✗	✓	✗	✓	✓

Springer Link	✓	✗	✓	✗	✓	✗	✓
The Philosopher's Index	✓	✗	✗	✓	✗	✓	✓
Web of Science	✓	✗	✗	✓	✗	✓	✓

V uvedené tabulce můžeme vidět jednotlivé faktory, podle kterých byly databáze, ať už bibliografické nebo plnotextové, posuzovány. Po prostudování všech uvedených informačních zdrojů, jsem zjistila několik podstatných věcí. Těmi jsou například komunikační jazyk. Můžeme vidět, že skoro všechny databáze jsou dostupné v angličtině, pouze Česká Národní Bibliografie a databáze Brepolis Latine Complete využívají jazyk odlišný. Z toho plyne, že pokud student hledá informace ohledně filozofického oboru, měl by alespoň v základní míře ovládat angličtinu, aby mohl data zpracovat.

Dalším podstatným faktorem je, zda se k informacím dostaneme bez registrace, či je nutné se nejprve přihlásit do systému. V některých případech je možná bezplatná demoverze, která nám poskytne dostatek času na to, abychom potřebné texty nebo práce prostudovali. Panuje názor, že licencované zdroje jsou relevantnější než ty, ke kterým je možné dostat se volně. Dle mého názoru je toto mínění pravdivé. Licencované zdroje jsou zpravidla kontrolované, aktualizované a uváděné se všemi náležitostmi (např. jméno autora, datum citace atd.), proto by studenti měli využívat spíše licencované zdroje, aby měli jistotu, že vytěžené údaje jsou relevantní.

7.2 Digitální knihovny

Následující tabulka bude odrazem digitálních knihoven. I tyto systémy mají konkrétní body, dle kterých je možno se při výběru řídit.

Opakujícími se faktory, shodnými s předchozí tabulkou, bude jazyk zdroje, nebo zda se jedná o bibliografické nebo plnotextové záznamy. Nově přichozím bodem se stává možnost přístupu, a to jedná – li se o volně dostupný zdroj nebo organizaci, která vyžaduje registraci nebo registraci s možností příspěvku, tj. eventuelní peněžní částka, kterou uživatel může přispět digitální knihovně, která ji pak využije například na digitalizování dalších unikátních tisků z filozofické oblasti.

Tabulka č. 2

Název	Anglický jazyk	Jiný jazyk	Volně dostupný zdroj	Registrace; registrace + možnost příspěvku	Bibliografický zdroj	Plnotextový zdroj
Bibliotheca Christiana Reformata	✓	✗	✓	✗	✓	✗
Bibliotheca Latina	✓	✗	✓	✗	✓	✗
Digital Assets Repository	✓	✗	✓	✗	✓	✓
Digitale Bibliothec Deutsche Klassiker	✗	✓	✗	✓	✓	✓
Europeana	✓	✗	✓	✗	✓	✓
Gutenberg	✓	✗	✗	✓	✗	✓
Perseus Digital Library	✓	✗	✗	✓	✓	✓

Digitální knihovny se stávají jedním z nejvyhledávanějších zdrojů informací na internetu vůbec. Jejich největší předností je samozřejmě dostupnost v jakoukoli denní i noční hodinu, další výhodou je získání informací z takových textů a prací, které jsou pouze ve fondu elektronických knihoven.

Na území České republiky jsou dostupné knihovny, publikující a existující v anglickém jazyce. Tento celosvětově uznávaný jazyk se prolíná do všech odvětví elektronických zdrojů, a proto není překvapením, že i oblast digitálních knihoven je ovládána právě angličtinou. Převažuje volná možnost získání informací, ovšem pokryta je jen oblast filozofie. Když vezmeme v úvahu formu poskytovaných zdrojů, setkáváme se jak s bibliografickými záznamy, tak s plnými texty prací.

7.3 Portály

Komparační tabulka, týkající se internetových portálů se bude orientovat převážně na to, zda se jedná primárně o filozofické portály, anebo o vyhledávače zaměřené i na jiné obory. Sekundárními ukazateli budou jako obvykle jazyk, tedy pokud se jedná o angličtinu nebo o odlišnou komunikační řeč. Jelikož se jedná

o portály volně dostupné, zaměnila jsem tento faktor za ukazatel aktualizace. V otázce internetových portálů je důležitá hlavně z důvodu současnosti nabízených zdrojů.

Tabulka č. 3

Název	Anglický jazyk	Český jazyk	Multioborový	Filozofická oblast	Aktualizace
Alex Catalogue of Electronic Texts	✓	✗	✓	✗	✗
Catharina	✗	✓	✗	✓	✓
Internet Classic Archive	✓	✗	✗	✓	✗
Philosophy around the Web	✓	✗	✗	✓	✗

Popsané záznamy o internetových portálech jsou méně vypovídající (méně specifik charakterizujících elektronický zdroj) oproti tabulce databází, ale i tak se můžeme dozvědět potřebné informace o tom, co jsou nám schopny vyhledávače poskytnout. Rozložení anglického v této tabulce nad českým jazykem převažuje. Jedná se ovšem o komunikační rozhraní, které nám nezaručuje, že vyhledané odkazy, budou s oním rozhraním identické. V oblasti oborové sféry se ovšem dostáváme do situace, kdy převažuje filozofická oblast. S průběžně aktualizovanými zdroji se v této kategorii nesetkáváme. Poslední modernizace portálu Catharina proběhla v roce 2006 a tudíž je možné, že informace se liší od dnešní doby.

7.4 Ostatní

Poslední tabulka je zpracována pod názvem ostatní. Je tomu učiněno zejména z důvodu toho, že jsou zde uvedeny různorodé zdroje poskytující filozofické informace. Patří sem internetové stránky, rozcestníky a diskusní skupina.

Komparačním faktorem se stává jako u předchozích jazyk. Využila jsem rozdělení na anglický a český, jelikož se zde žádné jiné neobjevují. Dále jsem použila zásad jako aktualizace, která by měla být důležitou součástí každého elektronického zdroje, retrospektiva neboli pohled zpět do minulosti – v tomto případě doba, od které jsou filozofické texty dostupné a také, zda se jedná o zmíněné internetové stránky včetně internetových vyhledávačů, rozcestník nebo diskusní

skupinu. Jelikož je diskusní skupina zastoupena pouze ve zdroji s názvem Agora Metaphysica, dovolila jsem si ji zařadit do buňky spolu se specifíkem „Rozcestník“.

Tabulka č. 4

Název	Anglický jazyk	Český jazyk	Aktualizace	Retrospektiva	Internetové stránky, Internetový vyhledávač	Rozcestník; Diskusní skupina
Academia Bohemica	✗	✓	✓	✗	✓	✗
Agora Metaphysica	✓	✗	✗	✗	✗	✓
Episteme Links	✓	✗	✓	✗	✗	✓
Erratic Impact	✓	✗	✗	✗	✗	✓
Ethics Updates	✓	✗	✗	✓	✗	✓
Filosof.cz	✗	✓	✗	✗	✓	✗
Filosofie.cz	✗	✓	✓	✗	✓	✗
Google Books	✗	✓	✓	✗	✓	✗
Google Scholar	✗	✓	✓	✗	✓	✗

Tabulka organizuje informace ohledně „ostatních“ informačních zdrojů z filozofické oblasti. Po prostudování komparačního diagramu lze říci, že zdrojem, který nám poskytne nejkompaktnější informace je buď internetový portál filosofie.cz, kterému ovšem chybí retrospektiva, a proto by studenti měli vyhledávat texty, o kterých jsou si jisti, že portál zpřístupňuje. Ostatními jsou pak Academia Bohemica a Episteme Links. V úvahu přichází také internetové vyhledávače Google Books a Google Scholar. Tyto zdroje jsou průběžně aktualizovány, a proto jsou informace zde nalezené dnešní a použitelné. Co se týče zdroje Erratic Impact nebo Ethics Updates a dalších, které nemají dostupný datum poslední aktualizace, bych jako zdroj k odborné práci nedoporučila. Pokud ano, tak jedině v souvislosti s dalším zdrojem, který nabízí stejné informace a současnou aktualizaci.

8 ZÁVĚR

Celá má bakalářská práce se soustředila na elektronické zdroje.

V první části textu je uvedena teorie. Týká se hlavně vytyčení pojmů filozofie, se kterým se setkáváme v plném rozsahu práce. Bezmála polovina teoretického textu hovoří nejen o základní typologii elektronických informačních zdrojů, ale hlavně o formálních a obsahových kritériích, podle kterých byly zdroje do bakalářské práce vybírány.

Druhou část textu lze nazvat praktickou. V tomto oddílu jsem se zaměřila na vyhledávání databází, digitálních knihoven, webových stránek nebo internetových portálů, které se vztahují k danému tématu. Každá tabulka byla pro lepší přehlednost popsána základními specifiky, jako je druh zdroje, jazyk zdroje nebo internetový odkaz.

V poslední, třetí části, kterou jsem klasifikovala jako komparační, se zabývám celkovým srovnáním všech elektronických zdrojů, které jsem v textu uvedla. Srovnávací tabulky jsou opatřeny primárními ukazateli shodujícími se kontaktními indikátory objevenými se v předchozích diagramech. Údaje obsažené v těchto komparačních tabulkách jsou zhodnoceny a sumarizovány v komentáři, který je uvedený pod každou tabulkou.

V úvodu své práce jsem stanovila několik jasných cílů, kterých bude dosaženo. Uvedla jsem základní teze a vysvětlení ohledně pojmu filozofie, zapracovala jsem formální a obsahová kritéria, podle kterých jsou zdroje do práce infiltrovány a uvedla dělení zdrojů. Cílů bylo dosaženo také během praktické části práce. Ta je vedena především prostřednictvím komparačních tabulek. Komparační, tedy srovnávací tabulky jsou zpracovány takovým způsobem, aby byly jasně čitelné a přehledné, a to především pro studenty, kterým je má bakalářská práce určena. Pro přehlednost, čitelnost a srozumitelnost komparací jsem využila dostatek zdrojů, které jsou uvedeny v komentářích pod tabulkami. Myslím si, že všechny cíle, které byly v úvodu vytyčeny, jsem svědomitě splnila a práce může sloužit jako dobrá opora pro další studentské práce.

9 RESUME

In my thesis I wanted to create a list of electronic sources of information. A term that combines these resources , it is philosophy. In developing the thesis I focused on the needs of students of philosophical schools. The thesis is prepared to provide specific information about each source that I studied . The obtained data were indicated in the tables. Each specific table is briefly described. In conclusion, the thesis I did a comparison of selected electronic sources. This table provides information on those sources and compares their specific characters. I mean for example the language in which the electronic resource is processed , the availability of resources or retrospective. I think that the thesis can become a guide for university studies with a focus on philosophical subjects. Electronic resources are now of great help for students and thanks to my thesis , it is possible that the students after studying will clearly know which resources to use in the study or not.

10 POUŽITÁ LITERATURA

Academia Bohemica [online]. Praha: Academia Bohemica, 2012 [cit. 2012-04-18].
Dostupné z: <http://www.academia-bohemica.org/>

Agora Metaphysica [online]. [cit. 2012-04-18]. Dostupné z: <http://agora.metaphysica.skaut.org/indexc.htm>

Albertina icome Praha s.r.o. [online]. [cit. 2012-04-17]. Dostupné z: <http://www.aip.cz/produkt.php?produkt=366>

ANZENBACHER, Arno. Úvod do filozofie. 2. vyd. Praha: Stát. pedagog. nakl., 1991, 304s. ISBN 80-042-6038-1.

BOLDIŠ, Petr. Jak oddělit zrno od plev: Ověřování informací v prostředí internetu. [online]. 2003 [cit. 2012-04-11]. Dostupné z: http://www.inforum.cz/archiv/inforum2003/prispevky/Boldis_Petr.pdf

Brepols Publishers [online]. Belgie: Brepols Publishers 2010 [cit. 2012-04-17].
Dostupné z: <http://www.brepols.net/pages/browsebyseries.aspx?treeseries=ALD-O>

Catharina: Portál pro teologii, religionistiku a filozofii [online]. Praha: Evangelická teologická fakulta Univerzity Karlovy, 1.10.2003, 9.11.2006 [cit. 2012-04-18].
Dostupné z: <http://www.catharina.cz/article.do?articleId=1256>

CELBOVÁ, Ludmila. Národní knihovna České republiky [online]. [cit. 2012-04-17].
Dostupné z: http://www.nkp.cz/pages/page.php3?page=isbn_6.htm

ČVUT: Ústřední knihovna: Informační zdroje [online]. Praha: ČVUT, 1999 [cit. 2012-04-18]. Dostupné z: <http://dialog.cvut.cz/docs/ch4.php3>

Directory of Open Acces Journals: DOAJ [online]. [cit. 2012-04-17]. Dostupné z: <http://www.doaj.org/doaj?func=findJournals&hybrid=&query=czech+republic>

Ethics Updates [online]. San Diego: University of San Diego, 11.4.2012 [cit. 2012-04-19]. Dostupné z: <http://ethics.sandiego.edu>

Erratic Impact: Philosophy Resources [online]. Danne Polk: Villan University, 2012 [cit. 2012-04-19]. Dostupné z: <http://www.erraticimpact.com/>

Filosof.cz [online]. Praha [cit. 2012-04-19]. Dostupné z: <http://www.filosof.cz/>

Filosofie.cz [online]. Praha [cit. 2012-04-19]. Dostupné z: <http://www.filosofie.cz/>

Google Books [online]. Google, 2011 [cit. 2012-04-18]. Dostupné z: books.google.cz

Grinnell College: Philosophy around the Web [online]. Iowa [cit. 2012-04-18]. Dostupné z: <http://www.grinnell.edu/academic/philosophy/resources/general/aroundtheweb>

HEIDEGGER, Martin. *Co je metafyzika?* [online]. Praha, 1993 [cit. 2012-04-24]. Dostupné z: etfuk.sweb.cz/Heidegge.pdf

Infomotions [online]. South Bend, 18.8.2010 [cit. 2012-04-18]. Dostupné z: <http://infomotions.com/alex/>

Intratext: Digital Library [online]. Eulogos SpA, 3.1. 2012 [cit. 2012-04-18]. Dostupné z: <http://www.intratext.com/brei/>

Knihovna fakulty sociálních věd UK [online]. Praha: ExLibris [cit. 2012-04-18]. Dostupné z: <http://knihovna.fsv.cuni.cz/Elektronicke-zdroje/ProQuest-Central/>

Knihovny.cz: Portál o českých knihovnách [online]. Praha: Národní knihovna ČR [cit. 2012-04-17]. Dostupné z: <http://www.knihovny.cz/digitalni-knihovny>

KTD : Česká terminologická databáze knihovnictví a informační vědy (TDKIV) [online databáze]. Praha: Národní knihovna České republiky, 2003- [cit. 2012-04-12]. Dostupné z www: http://aleph.nkp.cz/F/BEHEYE5UJXMY9MRE6FBAJTJBFXBAXD17VU146AGE4SLA1CY353-28242?func=full-set-set&set_number=082961&set_entry=000001&format=999

Lemur: Filozofický portál Masarykovy Univerzity [online]. Brno: Masarykova Univerzita, 2012 [cit. 2012-04-23]. Dostupné z: <http://lemur.mu/univerzita/studium/405-ma-filozofie-budoucnost>

Literární rozcestník Potapěč [online]. Bystřička: Pavel Kotrla 16. 4. 2012 [cit. 2012-04-18]. Dostupné z: <http://kotrla.com/frogman/?c=168&s=4&p=5>

MuniPort [online]. Brno: Masarykova Univerzita, 2012 [cit. 2012-04-18]. Dostupné z: <http://www.muniport.cz/knihovny/virtualni-knihovny/perseus>

Národní knihovna České republiky, 2003- [cit. 2012-04-12]. Dostupné z www: <http://www.nkp.cz/>

aleph.nkp.cz/F/UU8MLMG54A7LP5JC6R4VPXN2VVI7BK8CH78HUMDSHHM4F1
P5FD-05501?func=full-set-set&set_number=088260&set_entry=000010&format=999

OpenDOAR: Search or Browse for Repositories [online]. Great Britain: University of Nottingham, 17.4.2012 [cit. 2012-04-18].

Dostupné z: www.opendoar.org/find.php?rID=1265&format=full

Opletalová, Gabriela. Filozofie. Ikaros [online]. 2004, roč. 8, č. 6 [cit. 18. 04. 2012].

Dostupný na World Wide Web: <<http://www.ikaros.cz/node/1711>>. URN-NBN:cz-ik1711. ISSN 1212-5075.

Portál elektronických informačních zdrojů [online]. Brno: Masarykova Univerzita, [cit. 2012-04-17]. Dostupné z: <http://ezdroje.muni.cz/prehled/zdroj.php?id=22&lang=cs>

Portál elektronických zdrojů Univerzity Karlovy [online]. Praha: Karlova Univerzita, [cit. 2012-04-17].

Dostupné z: <http://pez.cuni.cz/prehled/zdroj.php?id=409&lang=cs>

Portál elektronických informačních zdrojů UP [online]. Olomouc: Univerzita Palackého, 27. 12. 2008 [cit. 2012-04-18]. Dostupné z: <http://>

ezdroje.upol.cz/ezdroje/zdroj.php?lang=cs&id=41&obor=2

PRAKS, Vítězslav a Tereza PRAKSOVÁ. Digitální „knihovny“ : projekt ČTE! [online]. Inforum, 2002 [cit. 2012-04-18]. Dostupné z: <http://>

xvitap.webpark.cz/publikace/praks_cte_projekt_digitalni_knihovny.pdf

Scholar Google [online]. Google, 2011 [cit. 2012-04-18]. Dostupné z: scholar.google.cz